

mallorca socialista

Edita: **PSM** ESQUERRA NACIONALISTA

EPOCA

nº

1986

Preu: 100 ptes.

REFERÈNDUM

El Gobierno considera conveniente para los intereses nacionales que España permanezca en la Alianza Atlántica y acuerda que dicha permanencia se establezca en los siguientes términos:

- 1º La participación de España en la Alianza Atlántica no incluirá su incorporación a la estructura militar integrada.
- 2º Se mantendrá la prohibición de instalar, almacenar o introducir armas nucleares en territorio español.
- 3º Se procederá a la reducción progresiva de la presencia militar de los Estados Unidos en España.

PER QUÈ
NO
EN LA
NOSTRA
LLENGUA
?

En la votación con dicha decisión, el cuerpo electoral habrá de responder a la siguiente pregunta:

NO

"¿Considera conveniente para España permanecer en la Alianza Atlántica, en los términos acordados por el Gobierno de la Nación?"

**EI VIIIè CONGRÉS DEL PSM-EN.
DIGUEM NO A L'OTAN
ELS PRESSUPOSTOS DEL DESENCÍS**

mallorca socialista

Coordinació:

Bernal Aguiló
Jerònia Arboua
Damià Pons
Josep Tur

Col·laboradors:

Mateu Morro, Jaume Nadal
Lluís García Sevilla,
Damià Ferrà-Pong, Joan Mir
Joan Perelló, Andreu Oliver
Bartomeu Mestre, Antoni
Rosselló, Sebastià Serra,
Margalida Bujosa, Josep
Estelrich, Macià Garcies,
Pere Palou, Joan Barceló,
Bernat Joan, Guillem Adro
ver, Antoni Samsó, Pere
Sampol, Jaume Ordines.

Fotografia:

Francesc Amengual, Bernat
Aguiló.

Edita:

PSM Esquerra Nacionalista
Carrer Temple, 7
07001 Ciutat de Mallorca
Telèfons: 221626-221414

Imprimeix:

Edicions Brins

Dipòsit legal:

P.M. 511/77

Observació:

"Mallorca Socialista" és
una publicació oberta a
les opinions del naciona
lisme d'esquerra i progres
sista. L'opinió de la pu
blicació i del PSM-ESQUE
RRA NACIONALISTA només que
da exposada a l'editorial.

MALLORCA SOCIALISTA

Sumari

EDITORIAL	3.
EL VIIIè CONGRÉS DEL P.S.M.-E.N.	5.
Crònica del Congrés. El nacionalisme d'esquerres a Mallorca avui. Candidatures elegides. Adhesió de Lluís Llach.	
A debat: L'O.T.A.N.	9.
El P.S.M. davant l'O.T.A.N. Manifest per la pau i per la sortida de l'O.T.A.N., des de les Nacionalitats de l'Estat Espanyol. Ni O.T.A.N. ni N.A.T.O.	
Societat i economia	13.
Els pressupostos del desencís.	
Joventut	14.
Per una proposta d'organització.	
Medi Ambient	18.
Què en feim amb la nostra Serra de Tramuntana ?.	
Sobre el fet nacional	17.
El nacionalisme d'esquerres al Parlament de Madrid. Intervenció de J. F. López Casasnovas. Intervenció de Damià Ferrà-Pong.	
II Congrés Internacional de la Llengua Catalana.	
Noticiari	24.
Trobada de regidors nacionalistes a Sineu.	
Opinió	24.
El lote del lote. Els brams d'un pop en un garatge.	
Cultura	27.
Reflexions sobre cultura a Mallorca Actualitat de Gramsci.	
Publicacions	29.
I Congrés de l'Associació de Premsa Forana. Punts de meditació.	
Comunicats	31.
Jornada Mundial de la Pau 1986.	

MALLORCA SOCIALISTA

Editorial

DIGUEM NO A L'OTAN

El nacionalisme s'està enfortint a Mallorca. De cada dia és menys cert que la consciència nacional sols és patrimoni d'un cercle d'intellectuals i lletraferits. El nacionalisme arrela a Ciutat i a la Part Forana, empeny la normalització lingüística i cultural, i planteja solucions econòmiques, socials i institucionals. Aquest nacionalisme, popular -no populista-, progressista, que endinsa les seves arrels en la nació per obrir-se al món, poc té a veure amb el personalisme de Jeroni Albertí -i manco encara amb la delegació provincial del PSOE-, contràriament expressa la voluntat d'acabar amb les estructures caciquistes i amb la dependència cap a centres de decisió forans i allunyats dels nostres interessos.

Hi ha fets en la nostra societat que palesen una consolidació de plantejaments progressistes i nacionalistes: una manifesta sensibilitat envers la destrucció del nostre entorn, una creixent consciència sobre la situació lingüística, la continuïtat d'entitats diverses (Obra Cultural Balear, G.O.B., Associacions de Veïnats, sindicats obrers, S.T.E.I., Unió de Pagesos, Premsa Forana, entitats pacifistes, etc.) que generen una dinàmica nacional i progressista en els seus àmbits respectius. Fets com la celebració enguany del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, juguen un paper enormement positiu a l'hora del nostre desenvolupament col·lectiu. Tot plegat s'està avançant en el camí de formar una societat civil autònoma, vertebrada i dinàmica.

Es dins aquest marc on el PSM-EN inscriu la seva tasca. En el seu 8è. Congrés Nacional el PSM-EN ha concretat la seva voluntat política d'esser una força d'esquerra i nacionalista, oberts a tots els sectors populars del país, en la consciència que ni l'externalitat de la dreta (AP i UM), ni el centralisme del PSOE poden representar, a hores d'ara, opcions veritablement progressistes per a la nostra comunitat. Els nacionalistes d'esquerra, que fa poc celebràvem els deu anys d'existència del PSM, creim que és necessària l'existència d'una veu no depenent una veu pròpia del poble mallorquí dins les institucions polítiques. Una força necessària com diuen els nostres companys del PSG-EG.

L'espectacle dels pressupostos

Mentrestant hem assistit, un cop més, als trists espectacles que la vida política de la nostra Comunitat Autònoma ens ofereix regularment. Escàndols en la gestió (que es remonten a l'època del Consell General Interinsular de l'Albertí ucedista), amiguismes i clientelismes, malversació dels fons públics etc., alhora que -les eleccions s'acosten- es desenvolupa una autèntica cursa d'inauguracions i de distribució de magnànimes subvencions.

El mes de gener aquesta pugna provincial s'ha vist un tant eclipsada pel tema dels Pressupostos de la Comunitat Autònoma. Qüestió que ens ha fet presenciar el surrealista espectacle de què una esmena inexplicable d'UM, adreçada a suprimir el deute públic (cosa absurda, i amb la qual ni el PSOE ni el PSM-EN hi podien estar d'acord), sense arribar a esser discutida en el Parlament, assoleix a doblegar el Govern de Coalició Popular fent-li retirar el projecte, i origina la constitució d'una fantasmagòrica comissió AP-UM (que hom no sap què ha de negociar com no sigui quines cintes inaugurals ha de tallar Albertí i quines Càñellas). Amb tot, un espectacle lamentable per a les institucions (que veuen retardada l'aprovació del pressupost), per a la salut política del Parlament i per a l'opinió pública que assisteix a aquestes estratègies partidistes sense entendre res.

L'OTAN

L'actualitat política, malgrat tot, està ocupada pel referèndum sobre l'OTAN. Un referèndum ben enutjós pel Govern del PSOE, al qual -a desgrat seu- s'ha vist abocat (tot i que ha esperat fins el darrer moment de la legislatura).

El PSM-EN té una posició molt clara front al referèndum: l'OTAN no convé al nostre país, no convé a la lluita per la pau el reforçar els blocs militars, i suposa -malgrat les demagògies governamentals la dependència, la militarització i la nuclearització.

En aquest referèndum es planteja una qüestió de vital importància pel futur de Mallorca i de les Balears: l'OTAN ens afectarà no sols militarment, sinó que també limitarà la nos

tra llibertat política, condicionarà la nostra economia i farà impossible qual sevol procés real d'autodeterminació. L'OTAN reforçarà els aparells militars i les estructures estatals, en perjudici de les nacionalitats i de la societat civil.

La integració plena a l'OTAN -que d'això es tracta-, és una passa més cap a la "modernització" de l'Estat, cap a l'homologació amb els estats-nacions europeus, cap a la consolidació, per tant, del projecte nacionalista espanyol que el PSOE ha fet seu. Ara s'entenen les corregudes per entrar a la CEE, sense mirar prim en les condicions. Ens ho han volgut vendre tot en el mateix paquet: CEE i OTAN. És allò de què "hay que estar a las duras y a las maduras" que tant li

agrada de repetir a González. Amb tot resta clar que l'OTAN són "las duras".

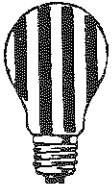
Els nacionalistes, d'esquerra no podem combregar amb cap dels aspectes de la proposta del Govern del PSOE. No ho podem fer perquè som d'esquerra i creim possible un canvi social; perquè som pacifistes i creim en la neutralitat i la desnuclearització; perquè som nacionalistes i volem la sobirania del nostre poble; perquè som europeïstes i volem una Europa sense míssils, a l'est i a l'oest, l'Europa dels pobles i no la dels mercaders d'armament, i, en definitiva, perquè som internacionalistes i no admetem l'expoli del Tercer Món, la fam i el colonialisme que els blocs militars fomenten. Per tot això el proper 12 de març direm NO a l'OTAN.

L'ESQUERRA NACIONALISTA A MALLORCA
(1900-1936)
A cura de Mateu Morro i Sebastià Serra
Biblioteca dels Clàssics del Nacionalisme Català
13

ELS CLÀSSICS DEL NACIONALISME CATALÀ

Una selecció dels escrits més representatius de l'esquerra nacionalista mallorquina abans de 1936

A cura de Mateu Morro i Sebastià Serra
Biblioteca dels Clàssics del Nacionalisme Català
ÉS UNA INICIATIVA CONJUNTA D'EDICIONS DE LA MAGRANA / DIPUTACIÓ DE BARCELONA

ELECTRICA NYEGOS
Baimes, 45 - Dr. Ferrán, 12
Teléfono 29 58 18
PALMA DE MALLORCA

FIOL, LLIBRES ANTICS I MODERNS
Oms, 45a / tel. 22 14 28
Ciutat de Mallorca / Espanya

EL VIIIè CONGRÉS DEL PSM-EN.

La Mesa del VIIIè Congrés en un moment dels debats (fot: Francesc Amengual).

Crònica del Congrés

Els dies 21 i 22 de Desembre va tenir lloc el VIIIè. Congrés del PSM-ESQUERRA NACIONALISTA, en el ja habitual Auditorium de Palma, amb la presència d'un centenar de delegats per a debatre tres ponències referides a la reforma dels estatuts, a l'anàlisi de la situació econòmica, social i política i una darrera sobre la política del PSM, i l'elecció dels càrrecs nous.

Les sessions s'iniciaren amb l'elecció de la Mesa del Congrés, formada per Joan Perelló com a president, Pere Sampol vicepresident, Pere Rayó Secretari Primer, Joan Arrom Secretari Segon i Sebastià Jaume. La Mesa proposà com a primera resolució, l'adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, aprovada per unanimitat, convidant a tot el poble de Mallorca a assumir els objectius del II Congrés i a treballar per a dur-los a terme.

La primera ponència que es va debatre ve ser la de "ANÀLISI DE LA SITUACIÓ ECONOMICA, SOCIAL I POLITICA", de la que n'era el ponent En Ma-

teu Morro i sotmesa a 36 esmenes parcials, de les quals 28 varen esser assumides pel ponent, i 8 van esser aprovades amb el text original. La ponència, iniciada amb una Introducció en la que es fa referència als 10 anys d'existència del PSM com a organització política que vol representar avui una veritable possibilitat de transformació i de canvi, passa revista en diversos apartats a la crisi econòmica mundial, l'enfrontament entre els blocs militars i l'imperialisme, la política econòmica del govern de l'estat, l'economia mallorquina, la situació política en el marc de l'estat espanyol. Va ser finalment aprovada amb 56 vots favorables, cap en contra i 1 abstenció.

La segona ponència, LA POLITICA DEL PSM-ESQUERRA NACIONALISTA, també va tenir com a ponent el que després seria elegit Secretari General, En Mateu Morro, tractava sobre l'esquerra nacionalista a Mallorca avui, els problemes i limitacions a superar, el paper del PSM dins la política mallorquina, l'espai electoral, acabant amb el comentari

ri de la nostra tasca d'una política d'esquerra per a Mallorca articulada en un doble nivell: la labor institucional i la labor dins els moviments socials. S'hi presentaren trenta esmenes, de les quals 21 varen ésser assumides pel ponent, 7 varen ésser aprovades amb el text original, 2 varen ser retirades després del debat i finalment altres dues varen aprovar-se per una proposta transaccional. El resultat final va ser de 54 vots a favor, cap en contra i tres abstencions.

La tercera ponència titulada LA POLITICA ELECTORAL va tenir com a ponent al membre de l'anterior gestora En Joan Mir, va ser sotmesa a 24 esmenes parcials de les que 11 van ser assumides pel ponent, 3 retirades, 3 a favor d'una proposta transaccional, i 7 a favor d'un text alternatiu. Finalment va ser aprovada amb 73 vots a favor, cap en contra i 4 abstencions. Especial interès del resultat d'aquesta ponència és la voluntat del PSM del manteniment d'una opció d'esquerra nacionalista a Mallorca, la qual cosa expressa la voluntat de concórrer a totes les eleccions. El Consell Nacional decidirà finalment, de comú acord amb el PSM de Menorca, l'estratègia de cara a les eleccions generals i europees, si bé ja quedà clara la voluntat del PSM de no concórrer a cap confrontació electoral amb cap altre partit de la nostra circumscripció electoral, deixant la porta oberta a possibles casos en què la circumscripció electoral pugui ésser tot l'estat. En aquest cas es podrien cercar enteses amb partits d'esquerra nacionalista de tot l'estat, com Euskadiko Eskerra, Esquerra Galega i especialment dels Països Catalans.

La darrera ponència, referida a l'Organització del Partit, plantejava només unes quantes modificacions als Estatuts aprovats pel VIIè Congrés. El ponent va ser En Bartomeu Mestre i just es va presentar una esmena, referida a la composició de la Comissió

Executiva, que va ser rebutjada, ja que l'aprovació de l'esmena va ser a través d'una transaccional i es necessitaven de dues votacions. La primera votació va donar el següent resultat. A favor del text original 6 vots, 11 a favor de l'esmena, 35 a la transaccional i 24 abstencions. En segona votació, 2 a la ponència, 24 a l'esmena, 41 a la transaccional i 17 abstencions.

L'elecció dels càrrecs per la COMISSIO REVISORA DE COMPTES, COMISSIO DE CONFLICTES i COMISSIO EXECUTIVA, així com l'aprovació d'un document final com a conclusió del VIIIè Congrés, aprovat per unanimitat i que re produïm a part, varen donar pas a l'acte de cloenda amb la presència de convidats, partits polítics, organitzacions sindicals, empresarials, socials. Van intervenir Sebastià Ribes de l'Entesa de l'Esquerra Catalana, Joan Comalada d'Esquerra Republicana de Catalunya, Francesc Camps del Partit Socialista de Menorca i es llegiren les adhesions d'Euskadiko Eskerra, Unitat del Poble Valencià, Partido Socialista Galego-Esquerda Galega, de Joan Francesc López Casanoves, diputat al Parlament de les Illes d'Esquerra Nacionalista-PSM, del també diputat i Secretari General del PSM de Menorca Ramon Orfila, i del cantant Lluís Llach. Finalment, el recent elegit Secretari General, En Mateu Morro, es dirigí als assistents, tot exposant un resum de les conclusions del Congrés, on temes com el rebuig a la permanència dins l'OTAN, el manteniment d'una política nacionalista d'esquerra a Mallorca i la voluntat de fer extensiu el programa polític del PSM als diferents sectors socials, van ser un dels punts més importants del discurs. En definitiva va es tancava un Congrés carregat de coherència política per iniciar una nova etapa, aquesta vegada amb unes expectatives immillorables per a la consolidació de l'esquerra nacionalista a Mallorca.

El nacionalisme d'esquerres a Mallorca avui

Encara que l'implantació del nacionalisme d'esquerres a Mallorca no sigui tan ample com voldríem, s'està produint un canvi dins la societat mallorquina. Fa poc temps que molts de mallorquins s'avergonyien de ser-ho, renegaven de la seva llengua i cultura, estava de moda lo foraster i tot el d'aquí era vulgar. Afortunadament aquesta mentalitat està canviant, malgrat aquests hàbits encara es donin dins amplex sectors de Ciutat, però no amb la força d'abans. De cada dia hi ha més sensibilitat cap a la nostra llengua, la terra, els espais verds, l'ecologia, l'urbanisme. Podem afirmar fora pecar de triomfalistes, que s'està capgirant l'escala de valors dels mallorquins.

I si no, quants haurien vaticinat que una força política de dretes de les Illes assumiria el nacionalisme? No entrarem en la sinceritat d'aquesta definició, el fet és que s'ha produït i que sols pot ésser per dos motius: Perquè aquest partit ha assumit realment el nacionalisme, o perquè detecta dins l'electorat un vot potencialment nacionalista. Ambdues coses són positives, sempre que no s'identifiqui el nacionalisme amb escàndols provocats per polítics oportunistes.

Es evident que s'ha despert dins molts de mallorquins un sentiment d'amor a la nostra llengua, la nostra terra, els nostres costums, la nostra cultura... Nous valors han pres dins el cor dels joves: la pau, l'antimilitarisme, la natura... I és que, a finals de 1985, deu anys després de la fundació del PSM, tenim motius suficients per ésser optimistes: s'han guanyat importants batalles, com la de la catalanitat de la llengua, ja no qüestió nada per ningú amb un mínim de rigor, o la de la Dragonera, El Trenc o la Punta de N'Amer, entre d'altres. S'ha consolidat per primera vegada en la història de les Illes, una força política nacionalista i d'esquerres que té grup parlamentari propi. S'ha implantat un sindicat pagès, la Unió de Pagesos, de gran poder reivindicatiu. Han proliferat les revistes en català agrupades en l'Associació de la Premsa Forana. Està augmentant el nombre d'escoles mallorquines que donen les

Mateu Morro, el nou Secretari General del Partit. (fot: Francesc Amengual).

classes íntegrament en català. S'ha revitalitzat una Obra Cultural Balear que ha aconseguit una victòria importantíssima que contribuirà a la recuperació de la nostra llengua, la recepció de TV3 a Mallorca. Ha nat un important grup ecologista, el G.O.B., amb forta presència dins la nostra societat. Prolifera les ràdios lliures i emissores privades de televisió, la majoria impulsades per gent progressista. Aquest conjunt de factors creen un clima propici per la germinació de la llavor nacionalista. Mai la nostra societat havia estat tan receptiva al nostre missatge, com un camp ben adobat que espera impacient la llavor. I és feina del nostre partit, del PSM-Esquerra Nacionalista, identificar aquests sentiments amb el nacionalisme d'esquerres. Traduir aquestes noves inquietuts en mobilitzacions, participació política i vots. I per això no basta denunciar corrupcions, recórrer contra les urbanitzacions degradants o presentar mocions a les institucions. Tot és positiu

la tardor i l'hivern
han arribat a

NOU HORARI
OBERT
AL MIGDIA

Disponible a l'horari de l'antecel Felpegu

però cal, a més, oferir un missatge d'esperança. Cal il·lusionar a la gent amb la utopia, cal mobilitzar el poble entorn a un ideal: la independència individual i col·lectiva. Cal conquerir la independència com a persones, superant convencionalismes socials, tabús morals i esquemes de la societat capitalista. Cal conquerir la independència com a poble, deslliurant-nos de dependències culturals i econòmiques, decidint col·lectivament el nostre futur, respectant i essent respectats per tots els altres pobles de la terra.

Aquest és el missatge que hem de transmetre als mallorquins a partir d'ara mateix. D'aquest Congrés n'ha de sortir la força per lluitar pel nostre ideal, una força que hem de contagiar ha tots els habitants d'aquesta terra nostra. D'aquest Congrés n'ha

de sorgir la ferma voluntat de transmetre esperança. A partir d'avui no tol·lerem a ningú que ens parli amb temor o covardia i menys als qui parlin en representació nostra. A partir d'avui, el Partit Socialista de Mallorca, des dels militants als membres de l'executiva, des dels batles i regidors fins als diputats, en declaracions públiques o converses de cafè, transmetrà als mallorquins una fe cega en el nostre futur, perquè veritablement hi creim, perquè és possible, i per això lluitam, en un Mallorca lliure i justa agermanada amb els altres països de parla catalana.

Aquesta és la nostra utopia, la utopia del Partit Socialista de Mallorca, que deixarà de ser-ho per convertir-se en realitat quan sigui assumida per tots els mallorquins.

Candidatures elegides

Comissió de Conflictes

Pere Palou, Bartomeu Carrió, Pere Bayó, Miquel Palou i Roser Gallardo, amb 81 vots afirmatius, 5 en contra, 4 abstencions i 2 en blanc.

Comissió Revisora de Comptes

Llorenç Oliver, Bernadí Amengual, Sebastià Jaume, Nicolau Canyelles i Josep Tur, amb 83 vots favorables, 3 en contra, 4 abstencions i 2 en blanc.

Comissió Executiva

- 1.- Secretari General
MATEU MORRO
- 2.- Política Autònoma
SEBASTIA SERRA
- 3.- Organització
JOAN PERELLO
- 4.- Coordinació
JOAN MIR
- 5.- Administració i Finances
JORDI FIOL
- 6.- Política Municipal
PERE SAMPOL
- 7.- Formació, Estudis i Programes
DAMIA FERRA-PONC
- 8.- Coordinació Sectorial
ANTONI SANJO
- 9.- Premsa i Propaganda
ANDREU MATAS
- 10.- Publicacions
DAMIA PONS
- 11.- Joves PSM-Esquerra Nacionalista
BERNAT AGUILLO
- 12.- Acció Territorial
ANDREU OLIVER

El resultat final va ser de 80 vots favorables, 7 en contra, 1 abstenció i 4 en blanc.

Adhesió de Lluís Llach

Perdonau-me que no estigui present en la cloenda del vostre Congrés, però tant la sortida d'una grip difícil com les dificultats que representen en aquestes condicions cinc recitals seguits, em fan esclau de la meua veu.

Us voldria, però, animar a seguir omplint el contingut social, pràctic i ideològic, els conceptes, avui tan de pauperats, de socialisme i nacionalisme.

Que no hi ha llibertat dels humans sense la llibertat dels pobles.

Que no hi ha pobles lliures si no són també lliures els humans que els habiten.

I que per a molts de nosaltres, al menys en aquest pedaç d'història que vivim, alliberament nacional i alliberament social no són només conceptes complementaris, sinó que són indispen-sables l'un de l'altre.

També voldria, com a ciutadà que em sento dels Països Catalans, animar-vos a fer d'aquesta realitat històrica d'avui, un projecte de futur polític pel demà, on poguem expressar la nostra fraternitat com a ciutadans i com a pobles.

Només em queda demanar-vos perdó per la llargària d'aquestes ratlles, i desitjar-vos un fructuós i llarg viatge.

Sort,
Lluís Llach

El PSM davant l'OTAN

Plenari de l'OTAN.

L'OTAN és un element històric, no un esquema abstracte i intemporal. A l'hora de decantar-se a favor o en contra de la permanència de l'Estat Espanyol a l'Aliança Atlàntica cal tenir present que no es pot enfocar l'OTAN a través de la perspectiva del moment de la seva fundació, sinó des de la perspectiva present. I és des del moment actual que els nacionalistes d'esquerra del PSM hem d'enfocar l'assentiment o el rebuig de l'OTAN.

El PSM és una formació política nacionalista i d'esquerra que aspira a l'autogovern ple del poble de Mallorca. A nivell internacional propugna la cooperació econòmica i cultural per al progrés harmònic de tots els pobles. Aquest ideal de cooperació i pacifisme és incompatible amb la política de blocs militars. Per això no podem admetre una OTAN que és l'expressió a Europa Occidental d'un món dividit en blocs irreconciliables i que cerquen només la destrucció de l'adversari o l'establiment d'un equilibri del terror.

La lluita per una Europa dels pobles manifestat des dels seus orígens pel PSM és incompatible amb cap tipus d'hegemonia que vegi a Europa com un protectorat polític, militar, econòmic o cultural. Dins l'Europa de l'Est

mereixen totes les nostres simpaties les temptatives dels diversos països per desfer-se de la tutela de la URSS. I dins l'Europa Occidental les contestacions nacionalistes i pacifistes enfront de l'imperialisme dels Estats Units són la clau de la futura independència i unitat de l'Europa dels pobles. L'OTAN no és l'eina protectora de l'Europa dels pobles, és l'instrument dels Estats Units per tractar els pobles d'Europa Occidental com un protectorat a tots els nivells.

La integració de l'Estat Espanyol dins l'OTAN -duït a terme el 1982 per Calvo Sotelo (UCD)- significà l'abandonament de l'ideal de neutralitat activa que les forces progressistes desitjaven com a alternativa de futur a nivell de relacions internacionals. L'ingrés es feu en un moment de tensió internacional i afegint a l'OTAN un estat de considerable potencial demogràfic i de situació geoestratègica clau, generà un enduriment de la política de la URSS relativa a Europa. Optant per un anticomunisme de neòfits, al servei de l'imperialisme agressiu del Reagan, l'Estat Espanyol esdevé un element que potencia l'enduriment dels blocs militars, que fomenta l'armamentisme, que s'allunya com a pont amb

Amèrica Llatina, el món àrab i el Tercer Món i s'alinea amb el neo-nacionalisme bel·ligerant de la Nord-amèrica actual.

La proposta del govern de Felipe González implica la integració plena dins l'OTAN -distingir entre aparell civil i aparell militar és un debat purament acadèmic- però si el referèndum del 12 de març del 1986 fos un rebuig popular a la política de claudicacions i renúncies del govern del PSOE, l'esquerra i el pacifisme a tot l'Estat Espanyol hauria guanyat la batalla a favor de la independència na-

cional dels pobles, a favor de la pau com a objectiu de les relacions internacionals i a favor de la dissolució dels blocs com a elements oposats a l'ideal futur de la Humanitat, un món on els pobles s'autogovernen en llibertat i cooperin per a aconseguir un desenvolupament harmònic fins atènyer un màxim nivell de progrés i de benestar.

Comissió Executiva del
Partit Socialista de Mallorca-
Esquerra Nacionalista
(Febrer de 1986).

Manifest per la pau i per la sortida de l'OTAN, des de les Nacionalitats de l'Estat Espanyol

Els partits polítics Partido Socialista de Galizia-Esquerda Galega, Esquerra Republicana de Catalunya, Partit Socialista de Mallorca-Esquerra Nacionalista, Partit Socialista de Menorca, Euskadiko Ezquerria, Unitat del Poble Valencià:

Som conscients que la permanència a l'OTAN produeix efectes molt negatius i greus per al conjunt de ciutadans de l'Estat Espanyol, com també per a cada una de les nacions i pobles que el conformen. En conseqüència unim els nostres esforços, coordinam les nostres iniciatives i conjuntament feim públiques les raons que des de les nostres nacionalitats i des de l'esquerra fonamenten el rebuig a l'OTAN i el vot NO al referèndum.

La consciència pacifista és incompatible amb l'adscripció a un bloc militar. La divisió del món en blocs i la conseqüent confrontació política, ideològica i militar entre ells és una font permanent de conflictes i de perills per la Pau. La cursa armamentista aboca abans o després a la guerra. Així ho ensenya la història. El plantejament del Govern de comprometre's amb l'OTAN en l'aspecte polític i no en el militar és una fal·lacia ja que els dos nivells són indissociables: L'OTAN és una aliança militar. Des del pacifisme volem el no alineament, la neutralitat activa, com altres països europeus (Suècia, Suïssa, Irlanda, Finlàndia, Àustria).

No és pot estar d'acord amb una organització que acumula contínuament armes nuclears, que es declara dispo-

sada a fer-ne ús i fins i tot a fer-ne un primer ús. Les armes nuclears senzillament no deuen usar-se mai. A partir de 1945, data de l'explosió de la primera bomba atòmica, els ciutadans del món sabem que l'espècie humana està en perill i que l'holocaust pot ser total. Es tracta doncs, d'evitar la complicitat amb l'OTAN, organisme bàsicament nuclear, i d'allunyar-nos també de l'àrea d'altíssim risc. La qual cosa no s'aconsegueix amb el compromís de no nuclearització del territori contingut en el decàleg de Felipe González, sinó solament amb la sortida de l'OTAN.

Des de les nacionalitats i des de l'esquerra som sensibles a les actituds favorables al protagonisme i a la llibertat dels pobles. Constatam que dins dels Blocs el protagonisme correspon en exclusiva als dirigents de les respectives superpotències. Per això és que ens oposam a una major pèrdua de sobirania i a una major dependència. No volem tampoc que el major pes dels elements militars i de seguretat que implica la pertinença a l'OTAN, repercuti encara més en el predomini de l'Estat sobre la societat civil i reforci els seus aspectes més centralistes i uniformes.

Denunciam la falsedat dels arguments emprats per tal de defensar allò que és indefensable. És falsa la identificació entre OTAN i Democràcia o tecnologia avançada. A l'OTAN hi ha tingut cabuda el Portugal salazarista, la Grècia dels Coronels i la Dictadura Turca. Però, a més, a l'OTAN hi estan

En rebutjar l'OTAN ens consideram part solidària d'un moviment europeu que a l'Est i a l'Oest contesta als poders establerts en termes d'un projecte d'Europa desnuclearitzada, reunificada, no imperialista, independent de les superpotències, ecològicament viable i molt més de l'Europa dels pobles, de les nacions reals, que no dels Estats.

En conseqüència, cridam als ciutadans a votar NO al referèndum del 12 de Març. Per exercir responsablement un dret democràtic. Per respondre civílcament als qui ens insulten qualificant-nos d'insensats o utòpics. Per a demostrar que som molts els que volem construir la Pau, dia 12: Vota NO.

Ni OTAN ni NATO

Ens trobam en una cruïlla històrica, que ens pot dur a un "encaixament" dins l'objectiu principal de les forces militaristes de tota l'"Europa" occidental: la nostra integració a l'OTAN.

Una cosa hi ha ben llampant, i és que som un país petit, però no per això no l'hem de defensar de les agressions externes. No podem acceptar una política d'armamentisme destinada a fer-nos alinear amb un dels Blocs imperialistes ja existents. És per això que si el PSOE fa el Referèndum, el nostre vot només ha d'esser un, ben clar, i aquest és no a l'OTAN, no a la política de blocs militars destinats a destruir-se mútuament un a l'altre i tot el que els envolta. El nostre futur passa necessàriament pel Referèndum que s'hauria de convocar per ara mateix, sense més dilació. La pregunta que comporti ha d'esser clara i expressada sense ambigüitats que puguin confondre als votants, ha d'esser una pregunta no entremaliada.

I ja està bé de tant de parlar, Adolfo Suárez i Felipe González dixit, de l'Eix Canàries/Gibraltar/Balears. ¿Què significarà per a nosaltres aquest Eix? Quines conseqüències tendrà? Tendrem bases navals noves? ¿Es veritat que es pensa construir una base de submarins al Port de Maó? ¿Comportarà tot això una instal·lació d'armament nuclear al nostre territori? El nou aquarterament que es vol construir a s'Aguila és una conseqüència d'aquesta política bel·licista del go-

vern central que ens tocarà de prop i ens farà víctimes dels somnis militars de l'Exèrcit. Cabrera és una illa que està essent destrossada per les maniobres militars amb foc real que es duen a terme allí periòdicament. Prou de maniobres militars a Cabrera !.

Es falsa la identificació entre OTAN i Europa. OTAN és diferent de CEE: Irlanda està a la CEE i no a l'OTAN; Turquia i Noruega estan a l'OTAN i no a la CEE; Suècia, Finlàndia, Suïssa i Àustria són Europa i no estan a l'OTAN; els EUA i el Canadà estan a l'OTAN i no són Europa. A més a l'OTAN, com el Pacte de Varsòvia, és la divisió d'Europa, l'estructura polític-militar que manté la divisió d'Europa.

Vigilem, dons, estem alerta per fer tot el possible per evitar que no se'ns vengui al damunt aquesta nova espasa de Damocles.

Permeteu-me ara de reproduir íntegrament el "Decàleg de la Pau" que ha aparegut publicat a la premsa de l'Estat:

- 1). La permanència a l'OTAN incrementa el perill de guerra.
- 2). La permanència a l'OTAN compor-

tarà la instal·lació d'armes nuclears.

3). L'OTAN no és Europa, sinó la visió d'Europa.

4). L'OTAN no és el món lliure.

5). Ni l'OTAN és Europa, ni la CEE ho és tampoc.

6). La permanència a l'OTAN crea enemics, i limita la multiplicitat en las relacions exteriors.

7). La permanència a l'OTAN ja està representant un augment vertiginós en les despeses militars.

8). La permanència en l'OTAN està suposant també la potenciació d'una indústria armamentista.

9). La permanència en l'OTAN augmentarà la militarització ja existent al territori.

10). Són els governants, en aquest cas el govern de Felipe González, els qui han de complir la voluntat del poble, expressada a través del promès referèndum.

Ens hem d'alliberar de tot això, i la millor manera de fer-ho és tendint a exercir el Dret a l'Autodeterminació dels Països Catalans.

Guillem Adrover i Sales

EXTRACTE DE L'ACTA DE CONSTITUCIÓ DE LA PLATAFORMA CIVICA PER LA SORTIDA DE L'ESTAT ESPANYOL DE L'OTAN

RELACIO D'ENTITATS SIGNANTS:

ASSOCIACIÓ DE MALLORCA PER LA DEFENSA DE LA SALUD PÚBLICA (Gustau Català); ASSOCIACIÓ DE MARGINATS "LA SAPIENCIA" (Antoni Gerau); ASSOCIACIÓ CRISTIANA DE PROFESSIONALS (Sebastià Serra Morro); COL·LECTIU DE VEÏNS DEL POLIGON DE LLEVANT (Vicente Izquierdo); COMITE DE EMPRESA DE LA TELEFONICA (Angel Rios); COMMISSIONS OBRERES (CC.OO.) (Manuel Cámara); FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS (Fed. AA.VV.) (Rosa Bueno); FRONT D'ALLIBERAMENT GAI DE LES ILLES (FAGI) (Joan López); GRUP D'ORNITOLOGIA BALEAR (GOB) (Xavier Pastor); JOVENTUT COMUNISTA DE LES ILLES (JCI) (Maria Antònia Ortells); JOVENTUT OBRERA CRISTIANA (JOC) (Jesús Cantó); JUSTICIA I PAU (Josep Suárez); MOGUDA UNIVERSITARIA ANTI-OTAN (Pere Miralles); OBRA CULTURAL BALEAR (Ignaci Ribas); PARTIT COMUNISTA DE LES ILLES BALEARS (PCIB) (Josep Vilchez); PARTIDO DE ACCION SOCIALISTA (PASOC) (Bartolomé Sancho); PARTIT SOCIALISTA DE MALLORCA (PSM) (Mateu Morro); C. RADIO ACTIVITAT (Bartomeu Mulet); SINDICAT DE TREBALLADORS DE L'ENSENYAMENT (STEI) (Pedro Polo).

RELACIO INICIAL D'ADHESIONS A TITOL PERSONAL:

Antoni Abella (metge); Maria del Carmen Adán (fiscal); Joan Adrover (menescal); Maria Carmen Alfranca (funcionari judicial); Biel Amengual (professor d'Universitat); Pere Carles Arnaiz (Econòmicista); Basilio Baltasar (periodista); Bartomeu Barceló (catedràtic d'Universitat); Pedro Barceló (jutge); Alfredo Barón (geòleg); Tomeu Bennassar (professor d'Ètica); Joan Ramón Bonet (fotògraf); Maria Bonnin (treballadora sanitària); Joaquim Buades (regidor de l'Ajuntament de Sóller); Manolo Cabellos (arquitecte); Bartomeu Cantarellas (professor d'Institut); Nicolau Canyelles (regidor de l'Ajuntament de Sa Pobla); Llorenç Capellà (escriptor); Jaume Carbonero (arquitecte); Josep Carbonero (metge); Albert Català (professor d'Institut); Miquel Catany (professor d'Institut); Llorenç Coll (batlle de l'Ajuntament de Selva); Antoni Company (periodista); Rafael Company (advocat); Lluís Ciria (metge); Damià Ferrà Pons (diputat del Parlament de les Illes Balears) (EN); Pere Ferrer (professor de Formació Professional); Jaume Ferriol (batlle de l'Ajuntament de Sineu); Ramón Figuerola (regidor de l'Ajuntament d'Inca); Gabriel Fiol (jutge); Joana Fuster (pedagoga); Andreu Gamundi (apotecari); Miquel Gamundi (metge); Mercè Gambús (professora d'Universitat); Neus García (arquitecte); Juan José Iriarte (president de l'AFE); Gabriel Janer Manila (escriptor); Miquel López Crespi (escriptor); Gonçal López Nadal (historiador); Josep Maria Llopart (escriptor); Carles Manera (professor d'Universitat); Martí March (professor d'Universitat); Manuel Martín (jutge); Pere Mascaró (economista); Joan Mayol (biòleg); Biel Mesquida (escriptor); Antoni Mir (professor de Català); Bel Moll (professora d'Universitat); Xesc Moll Marqués (economista); Catalina Moragues (advocat); Jaume Morell (batlle de l'Ajuntament d'Artà); Joan A. Mora (fiscal); Magdalena Mulet (metge); Leonard Muntaner (historiador); Pere Noguera (director de teatre); Bàrbara Oliver (pedagoga); Guillem Oliver (arquitecte); Miguel R. Ortiz (funcionari judicial); Josep Palau (arquitecte); Antoni Palmer (periodista); Bartomeu Perelló (regidor de l'Ajuntament de Llubí); Climent Picornell (professor d'Universitat); Jaume Pomar (escriptor); Damià Pons (professor d'Institut); Maria Angels Pujades (funcionari judicial); Bartomeu Quetglas (regidor de l'Ajuntament de Bunyola); Salvador Ramón (regidor de l'Ajuntament de Pollença); Jeronima Rayó (regidor de l'Ajuntament de Campanet); Miquel Rayó (escriptor); Pere Rayó (regidor de l'Ajuntament d'Inca); Sebastià Reixach (regidor de l'Ajuntament de Petra); Eusebi Riera (professor d'Institut); Miquel Angel Riera (escriptor); Julià Rifa (metge); Bernat Riutord (professor d'Universitat); Ladislao Roig (fiscal); Guillem Roman (regidor de l'Ajuntament de Manacor); Guillem Rosselló (jutge); Sebastià Serra (diputat del Parlament de les Illes Balears) (EN); Llorenç Tous; Catalina Trobat (regidor de l'Ajuntament de Porreres); Francesc Trobat (batlle de l'Ajuntament de Montuiri); Sebastià Urbina (degà de la Facultat de Dret); Jordi Valls (gerent de l'OCB); Jaume Vidal (realitzador d'audiovisuals); Tono Vila (arquitecte).

Col·laboracions: PLATAFORMA CIVICA DE MALLORCA PER SA SORTIDA DE L'OTAN. c/c. 14766-68. Agència Colom-Cort. "La Caixa".

Joan Francesc López.

¿Qué perjuicio se ocasiona al interés general por el hecho de que las islas Baleares, única Comunidad Autónoma —se ha dicho aquí— con lengua propia, no castellana, que no goza de competencias educativas, pueda asumir las? Ningún perjuicio. Antes al contrario, sólo en el ejercicio de estas competencias se podrá restablecer el equilibrio respecto a las demás Comunidades Autónomas hermanas por razón de lengua, por razón de insularidad o por otras razones.

Convenzámonos de que en el Estado de las Autonomías ser diferente es lo normal; debería ser normal que el Parlamento español aprobara una ley orgánica para satisfacer una necesidad básica del Estado que afecta a Baleares.

Nosotros, siendo plenamente de izquierdas y, por consiguiente, actuando nuestro nacionalismo en función de las aspiraciones de las clases populares, sabemos que un autogobierno que no incida sobre el sistema educativo deja en manos de otro poder ajeno la formación, o sea, la libertad de sus ciudadanos. Por ello, sólo pretendemos continuar un esfuerzo que desde siempre el nacionalismo progresista ha hecho al crear instituciones de carácter cultural y pedagógico y al propiciar la democratización del Estado: poner el aparato educativo al servicio del país y de sus capas sociales populares. Esta, y no otra, es para nosotros la auténtica razón de Estado. No debiera, pues, el Grupo mayoritario en esta Cámara invocar ninguna otra razón de Estado para frustrar nuestra aspiración justísima.

Resultaría paradójico observar, desde la coherencia de Esquerra Nacionalista, cómo ayer era Coalición Popular la que, sabiendo que autonomía equivale a ejercicio real de competencias, frenaba éstas en provecho del viejo centralismo. Nos congratulamos por su cambio, que esperamos sea sincero, pero ¿juega hoy el PSOE el mismo papel que el de los conservadores recalcitrantes?

Después de tantos bandazos en política exterior, laboral, económica ¿serán los del cambio quienes se erijan en centinelas celosos del neocentralismo? Su mayoría absoluta pensamos que no debiera estar en la línea de ningún absolutismo; de ser así, pondrían sin duda la justicia por encima de la posible victoria aprobando esta ley orgánica que debe servir a la calidad de una enseñanza moderna, adecuada al medio geográfico y social que el ciudadano español necesita y el de las islas Baleares se merece.

"Juega hoy el PSOE el mismo papel que el de los conservadores recalcitrantes?".

"Serán los del cambio quienes se erijan en centinelas celosos del neocentralismo"

El señor DIPUTADO DEL PARLAMENTO DE LAS ISLAS BALEARES (López Casanovas): Seré muy breve, señor Presidente. Señorías, solamente para manifestar que realmente donde estamos de acuerdo con el Grupo Parlamentario Socialista en esta Cámara es en el hecho de que autonomía y democracia son dos realidades indisolubles, y si no se avanza en ese sentido tampoco se avanzará en dar una solución estable y sólida a la estructura autonómica de este Estado que la Constitución prevé en su título VIII.

Por lo demás, todos los argumentos que aquí se han esgrimido son realmente decepcionantes, desde un punto de vista autonómico. Se ha hablado de que quedan pendientes aquellas competencias para un desarrollo cronológico posterior, cuando, en realidad, no se puede en ningún momento hablar de una espera cronológica para conseguir estas necesidades que den una estructura nueva al Estado.

No se podría, en cualquier caso, entender que la cláusula de cierre para las competencias autonómicas debe quedar incondicionada. Entendemos que autonomía no puede equivaler a descentralización administrativa. Si esta es la filosofía del Partido que sustenta al Gobierno, nosotros, desde una perspectiva de izquierdas, realmente debemos decir que no es este el camino para solucionar los problemas de España.

TELES MALLORQUINES
I ROBA DE LLENGOS

a
CAN
OLIVER

Carrer Victòria 1
Tel. 631288 Soller

INTERVENCIO DE DAMIA FERRA-PONC

El señor DIPUTADO DE LAS ISLAS BALEARES (Pons Pons): Señor Presidente, señoras y señores Diputados, es para mí un honor que el Parlamento de mi país me encargara, en sesión del 27 de abril de 1984, participar en la defensa, ante el Congreso de los Diputados, de la proposición de ley orgánica de transferencia de competencias a la Comunidad Autónoma de Baleares.

Mi presencia en esta Cámara deriva —conviene recordarlo— de la representación que, en su día, me otorgó nuestro Parlamento, órgano que, de acuerdo con lo establecido en el artículo 19 de nuestro Estatuto, representa el pueblo de las islas Baleares y ejerce la potestad legislativa.

Me emociona, señoras y señores Diputados, saber que soy, aunque sea tan sólo por un breve instante, un representante de mi país, un encargado de defender ante SS. SS. una proposición de ley que tiene, aparte de su estricta significación legal, un alto valor simbólico, su aprobación sería un acto de justicia que vendría a reparar un profundo agravio comparativo histórico que desde el derecho de conquista, y no desde ningún otro, se cometió contra el autogobierno de los pueblos de las islas Baleares y su plena reparación no se ha producido todavía, no ha habido aún acta de devolución.

Mi condición de Diputado del Parlamento de las islas Baleares lo es en nombre de una ideología nacionalista de izquierdas. En nombre del Grupo Parlamentario Esquerra Nacionalista defendí, ante el Parlamento de mi país, la proposición de ley que defiendo ahora ante SS. SS. Como nacionalista, defendiendo el pleno derecho al autogobierno de las islas Baleares, por supuesto en el marco de la Constitución y del Estatuto. Como hombre de izquierdas me corresponde luchar por la justicia, particularmente si es todo un pueblo, mi pueblo, quien, a través de su propio Parlamento, elegido de forma libre y democrática, solicita de SS. SS. un acto de justicia.

He sostenido siempre que el autogobierno de las islas Baleares tiene un doble fundamento: en primer lugar, un derecho histórico fundado en haber tenido un sistema de autogobierno que fue destruido por una conquista militar, complementada por una interminable serie de disposiciones centralizadoras. La primera de ellas, pero no la última, fue el famoso Decreto de nueva planta de 1716. En segundo lugar, nuestro derecho al autogobierno, y, por tanto, a ejercer las competencias que la propia ley nos otorga es legitimado por la Constitución de 1978, que permite, a través del Estatuto, la devolución parcial del autogobierno que a las islas Baleares les fuera arrebatado hace casi tres siglos por un acto de violencia.

Sé perfectamente que la memoria histórica se presta a manipulaciones de toda índole y que en nombre de la historia se han cometido toda clase de aberraciones y atropellos. Mi actitud al invocar la historia en relación a la proposición de ley a debate y toma en consideración no es la de revanchismo, sino recordarles unos hechos que casi tres siglos después siguen actuando contra el autogobierno de los pueblos de las islas Baleares.

La aprobación de la proposición de ley orgánica significaría que la Comunidad Autónoma de las islas Baleares podría ejercer todas las competencias que la Constitución permite.

"Una proposición de ley que tiene, aparte de su estricta significación legal, un alto valor simbólico, su aprobación sería un acto de justicia que vendría a reparar un profundo agravio comparativo histórico que desde el derecho de conquista, y no desde ningún otro, se cometió contra el autogobierno de los pueblos de las islas Baleares y su plena reparación no se ha producido todavía, no ha habido aún acta de devolución"

Si el pueblo de las islas Baleares, a través de su Parlamento, ha expresado su voluntad de asumir todo el autogobierno que le permite la Constitución, no entendemos en nombre de qué razones esta Cámara podrá oponerse a la voluntad colectiva de mi país.

Alguien podría invocar la razón de Estado y yo debo recordarle de antemano que a mi pueblo lo único que le interesa es la institución del Estado de la razón y la razón, en este caso, está del lado de la proposición de ley a toma en consideración.

Pretender que su aprobación significaría la destrucción del Estado o poco menos es pura y grosera demagogia. Si alguien piensa que no estamos aún preparados para la plena autonomía como argumento contra la proposición de ley, me permitirá recordarle que hace pocos años, no demasiados, los defensores del franquismo sostenían que no estábamos preparados aún para la democracia. Ellos defendían su dictadura. (El señor MARTÍN TOVAL: Es un ejemplo impropio.) Espero que nadie de entre SS. SS. defienda el centralismo. (El señor MARTÍN TOVAL: Es impropio el ejemplo.) Después tendrá su turno, señoría.

Tengo plena confianza en que esta proposición de ley va a contar con el pleno apoyo de los nacionalistas del País Vasco y Cataluña —gracias de antemano— y su voto afirmativo tiene para mí un alto valor.

Ciertos demagogos del centralismo siguen defendiendo el tópico de los nacionalismos insolidarios. Pues bien, hoy vamos a ver aquí quiénes dan su voto solidario al pueblo de Baleares para reclamar su autogobierno y quiénes —veremos en nombre de qué razones— dan su voto al centralismo.

Què en feim amb la nostra Serra de Tramuntana?

La Serra de Tramuntana de Mallorca Sa Serra, és un exemple increïble de l'aprofitament intel·ligent de la natura de part de l'home. Almenys ho ha estat fins fa poc temps. Per múltiples raons és una veritable escola on es pot seguir el grau d'adequació de la cultura mediterrània al medi ambient.

La Serra ens ofereix exemples de les diverses tècniques d'aprofitament de l'aigua: galeries subterrànies d'origen romà o àrab (qanat), aqüeductes i canals (Massanella, Comasema, Coanegra Ternelles, etc.), fonts, sínies, molins d'aigua, aljubs, i altres sistemes; és un veritable museu de l'aprofitament de l'espai agrícola (Banyalbufar i Estellencs, els marges oliverers, els petits cellons al recer de les síquies, els sementers encastellats vora els cims) i de nombroses formes econòmiques desparegudes (forns de calç, carboners, moliners, nevaters i pagesos de totes les castes); és molt rica en arquitectura popular (amb dotzenes de possessions dels segles XVI, XVII i XVIII, amb camins apedrats com el de l'Ofre) però també en arquitectura civil i religiosa (torres de defensa, velles esglésies com les de Sant Llorenç, Escorca i Sant Miquel, les cases del rei Sanç al peu d'Es Teix) i en vestigis arqueològics (no de bades els primers testimonis de presència humana a l'illa han estat trobats a coves i balmes de la muntanya).

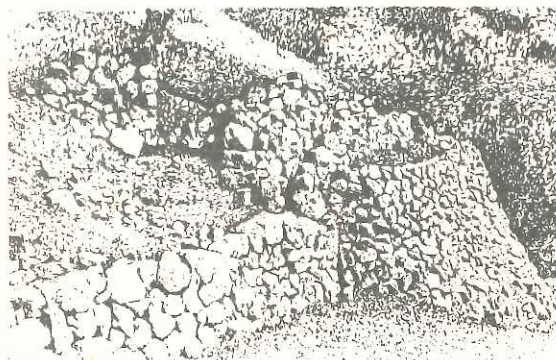
Tot això a banda dels valors ecològics, naturals i paisatgístics que ja té per ella mateixa la nostra serralada. Des dels alzinars molosos i emboïrats de Planície, als vells boixos d'Es

Tomir, passant per les associacions vegetals més riques en endemismes de tota la nostra illa. La nostra serra permet que en ple segle XX sigui possible descobrir espècies vegetals noves o espècies d'amfibis desconegudes per a la ciència. La Serra preserva vida, preserva història i preserva cultura.

Vicenç Sastre a la Revista "Lluc" escrivia que la muntanya és el factor geogràfic que més personalitza la feshia de l'illa, en tant que n'és un element diversificador, i creador de nous espais diferenciats. Certament aquesta és una característica general a totes les serralades del món, des dels Alps a l'Himalaia.

Passejar, viure la serra, és una veritable lliçó a cada passa. Això ho descobrirem fa temps els grans viatgers (l'Arxiduc en podria esser l'arquitectip), els poetes i els excursionistes. Els homes de la ciutat que han sabut estimar la serra, estimant cada pedra, cada marge, cada vell camí de ferra dura, i l'han respectada i protegida com una part essencial del nostre patrimoni. Entitats com el Foment del Turisme de Mallorca, el GEM, el GOB, i persones que s'han apropiat a la Serra amb interès, per estudiar, per conèixer, per enriquir-se, per caminar, han contribuït a la seva preservació de manera important.

Però la història no és detura, i no hi valen enyorances. Ja no hi ha carboners, ni nevaters, ni gairebé amonissats, ni margers, els homes que feien dia a dia el paisatge viu de la muntanya ja no hi són. És cert que ara hi ha excursionistes, botànics ornitòlegs, la gent que vol gaudir de la natura sense destruir-la. Però ha aparegut una altra fauna molt més perillosa que han conegut els nostres boscatges, fins i tot més que els bandejats i trabucaires dels segles passats: els especuladors, els urbanitzadors, els que sols cerquen el profit a curt termini, els que embruten, els que calen foc, els que construeixen bases militars, els que volen convertir la serra en un embassament monstruós per a què a Ciutat es puguin deixar les aixetes obertes, els que menen excavadores, els que volen fer túnels, els que fan pedreres, i tants i tants

que nasren quotidianament l'entorn harmònic de la serra.

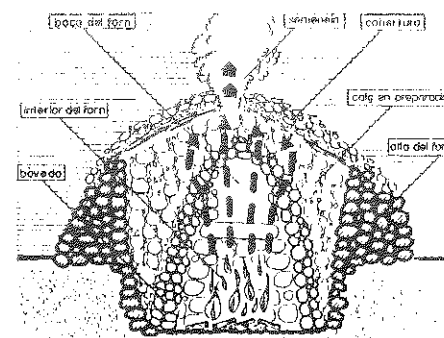
S'han comès atemptats contra l'entorn natural de la Serra que són de molt difícil reparació. Cal fer una referència encara que sigui breu a la pedrera d'Establiments, vergonya entre les vergonyes, sens dubte un dels impactes més forts (potser empatat amb la central de Es Murterar) que ha sofert el paisatge mallorquí, i en especial l'entorn de la Ciutat de Mallorca. Cal aturar aquesta pedrera, i cal fer que qui se n'ha beneficiat durant llargs anys, a costa del profit comú i causant dany greu a tots els mallorquins i al poble d'Establiments, repari -en la mesura escassa en què això encara és possible- la malifeta.

Cal fer referència també a la necessitat de protecció urgent del patrimoni arquitectònic, sobretot de les cases de possessió, però alhora de moltes altres mostres d'arquitectura popular (aljubs, canals, fonts, marjades, camins, barraques, etc.). La Serra és un veritable tresor d'elements arquitectònics de gran validesa, on es pot seguir l'evolució de la casa rural mallorquina des de l'Edat Mitjana fins avui. Caldria començar inventariant i catalogant aquest patrimoni, per a després prendre mesures de protecció específica controlades rigorosament.

No és pot negar que hi ha hagut iniciatives públiques i privades il·loables: la compra de terrenys (el darrer cas ha estat la compra d'es Tossals pel CIM), la construcció de qualche refugi (malgrat l'absurda política de pistes forestals), les mesures protectionistes respecte a algunes espècies, etc. Però les excavadores es van obrint camí: Son Macip a Escorca al bell mig del cor de l'alzinar, S'Arxiduc a Vall de Mossa malmetent tot el paisatge de la vila de Valldemossa, Es Verger a Esporles i tot un caramull d'urbanitzacions -la majoria il·legals- que surten com a bolets arreu de la muntanya.

L'excursionista a cada nova eixida no troba més que motius de disgust. Quan prepara l'anada a un lloc que fa temps que no ha visitat ja té por: quina serà la nova destrossa que trobarem? Un cop són les arbredes cremades, un altre tones de formigó i ciment vessades sobre el que abans eren prats i alzinars.

negres nigulades s'acosten pel futur de la serra, la pressió urbanística cada pic és més forta (sense plans d'ordenació i normes de plantejament urba-

nístic que regulin el creixement urbà) els venedors d'aigua que ja han anunciat que preparen plans per aprofitar la riquesa hídrica de la Serra, plans que a ben segur seran un nou naufragi ecològic i ambiental. Entre l'acció depredadora de la caça incontrolada, les urbanitzacions, els incendis, els embassaments, les carreteres i les pistes, la brutor dels que no estimen ni respecten el país, i la pròpia desaparició de la vida tradicional i de l'activitat econòmica pagesa i ramadera, podem arribar prest a una situació límit. Potser sigui tard per a salvar el més important i el més preservable dels nostres paisatges.

Sols una acció decidida, planificada a consciència, aplicada amb rigor podria dur a l'obtenció de resultats protectionistes vàlids, a quelcom més que a apadaments inútils. Encara hi som a temps si hi ha una presa de consciència i una actuació enèrgica. La Comunitat Autònoma a través del seu Govern és la responsable d'adoptar mesures, entre les quals caldria plantejar-se l'aprovació d'una Llei de la Serra de Tramuntana que contemplés globalment totes les necessitats de desenvolupament i de protecció de la zona. Per a temps si hi ha una presa de consciència i una actuació enèrgica. La Comunitat Autònoma a través del seu Govern és la responsable d'adoptar mesures, entre les quals caldria plantejar-se l'aprovació d'una Llei de la Serra de Tramuntana que contemplés globalment totes les necessitats de desenvolupament i de protecció de la zona. Però el progrés i la conservació del patrimoni històric, ecològic i ambiental, no poden estar en contradicció, si més no si considerem el progrés com una cosa més seriosa que la senzilla obtenció de guanys ràpids i que les ràpides incontrolades -a profit privat- sobre el que és comú a tots els mallorquins.

Mateu Morro

EL NACIONALISME D'ESQUERRES AL PARLAMENT DE MADRID

Des de les primeres eleccions democràtiques, les del 1977, les illes Balears han anat enviant els seus representants a les dues cambres del Parlament de l'Estat. Fins ara, però, la seva presència ha estat tan discreta, tan callada, que sembla com si mai no haguessin arribat a ocupar el seu escó. Una cosa és ben certa: els diputats i senadors de les Balears -tant els ucedistes com els del PSOE i la Coalició Popular- han escoltat molt però no han parlat gairebé gens. I sobretot no ho han fet amb veu pròpia. Sempre han tengut una actuació del tot sotmesa a la disciplina imposada per l'equip que dirigeix el seu grup. Tots ells han estat uns dòcils servidors dels interessos parlamentaris de les seves respectives formacions polítiques. En alguns casos fins i tot han assolit la condició de funcionaris des tacats del seu grup, d'altres, la majoria, només han estat diputats pitja-bòtons, o han format part de la clac que serveix per a glorificar les intervencions dels líders. Tot plegat, ben penós.

Cap d'ells no ha volgut traslladar al Parlament de l'Estat la problemàtica profunda del nostre país: l'excessiva subordinació econòmica a la indústria del turisme, la incautació desproporcionada dels recursos financers que ens són propis, la situació d'anormalitat i de minorització que pateixen la nostra llengua i cultura, l'incompliment per part de l'Estat del seu deure de reparar amb lleis i doblers els efectes genocides produïts en el passat i en el present pel centralisme castellanitzador, els entrebancs de tot tipus per a dificultar les relacions entre els Països Catalans i fragmentar-los lingüística i culturalment, la persistència d'una política d'Estat que pretén assimilar a la nació espanyola la nostra identitat nacional mallorquina i catalana, la dependència política que converteix els partits hegemònics a les nostres illes en sucursals que no tenen capacitat d'actuació pròpia. I tantes d'altres coses que encara hi podríem afegir.

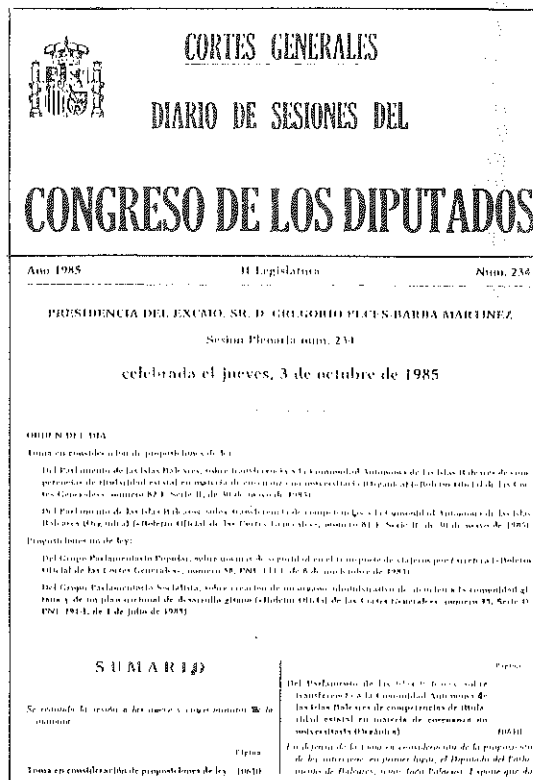
A més, si feim un repàs de currículum parlamentari dels diputats i sena-

dors illencs descobrirem que, en les poques ocasions en què el Parlament ha dedicat la seva atenció a les Balears, les seves actuacions han acostumat a esser indignes amb les necessitats d'autoidentificació nacional i de competències de gestió que té la nostra Comunitat. Recordem l'ocasió en què es va debatre el text del nostre Estatut d'Autonomia. En aquella ocasió en Gregori Mir, del PSOE, defensà com a símbol representatiu de les Balears una bandera que només tenia el mèrit d'haver estat inventada. I el senyor Ribas de Reyna, d'AP, practicà el terrorisme lingüístic atacant la unitat de la llengua catalana. Tot plegat, l'un i l'altre en feren befa de la nostra identitat històrica i nacional. I és que l'Estat als servidors de la "nación española" els permet que siguin poc respectuosos amb els símbols, els idiomes i el passat històric de les nacions sense estat propi que coexisteixen en el seu interior.

El passat més d'octubre hi hagué novament una altra oportunitat per a comprovar l'actitud dels parlamentaris illencs en relació al procés de recobriment de l'autogovern -i això és una simple hipòtesi tenint en compte que ens governen els sectors ideològics que han fet de la claudicació davant el centralisme la font del seu poder-. L'ocasió es presentà quan es varen debatre al Parlament de Madrid dues proposicions de Llei -sobre transferència de competències de titularitat estatal en matèria d'ensenyança no universitària i sobre transferència de competències a la Comunitat Autònoma- que havien estat aprovades al nostre parlament amb els vots d'una majoria -PSM, UM, CP- que coincidí conjunturalment, encara que fos sobre una base d'objectius i d'intencions prou diferent. A Madrid, la majoria parlamentària del PSOE va frustrar la voluntat de la nostra Comunitat Autònoma d'ampliar el seu nivell de competències. Per cert no hi hagué cap parlamentari balear del PSOE que s'atrevis a donar la cara i oposar-se públicament a les pretensions de la majoria de la Cambra Autònoma de les Balears. L'encarregat d'invocar les raons d'Estat fou un

funcionari del grup parlamentari socialista, un tal López Luna, ¿per ventura és també castellà com quasi tots els funcionaris que anaren aterrant a la nostra illa immediatament després de la promulgació del Decret de Nova Planta (1715)?.

D'aquesta sessió del Parlament de Madrid voldríem oferir-ne als nostres lectors el text de les intervencions dels diputats del grup parlamentari PSM-ESQUERRA NACIONALISTA, en Joan Francesc López Casasnovas i en Damià Pons Pons. Llegiu-les atentament i hi trobareu les veus d'aquells que tenen el coratge de traslladar al Parlament de Madrid les reivindicacions d'una nació que no vol renunciar ni a la seva història ni ha tenir un futur plenament propi. Foren dues veus que, des d'una posició d'esquerra coherent, expressaren un anhel, l'únic que pot garantir un autogovern autèntic, l'anhel de la no dependència. En aquesta ocasió, dues veus foren fidels a les necessitats d'acció parlamentària que el recobriment nacional de les Balears requereix.

INTERVENCIO DE J. F. LOPEZ-CASASNOVAS

El señor DIPUTADO DEL PARLAMENTO DE LAS ISLAS BALEARES (López Casasnovas): Señor Presidente, señoras y señores Diputados, el Grupo Parlamentario Esquerra Nacionalista, Partidos Socialistas de Mallorca y de Menorca, apoyó con sus votos en el Parlamento de las islas Baleares la presentación ante esta Cámara de la proposición de Ley Orgánica relativa a la transferencia de competencias en materia de enseñanza no universitaria, porque siempre hemos entendido que la única manera de sacar adelante la autonomía es ejerciéndola en plenitud, así como la única manera de avanzar en la democracia es practicándola.

No venimos aquí con otra intención que la de hacer realidad lo que la Constitución prevé en materia autonómica. En efecto, el artículo 150 de la Constitución debe tener, en nuestra opinión, un tratamiento riguroso, pues está previsto precisamente para transferir materias que por su naturaleza quizá no fueran generalizables a través del artículo 148. Y no son interpretaciones torcidas las que nos mueven, puesto que entendemos que la consistencia jurídica del artículo 150 radica precisamente en su entronque en cada situación específica.

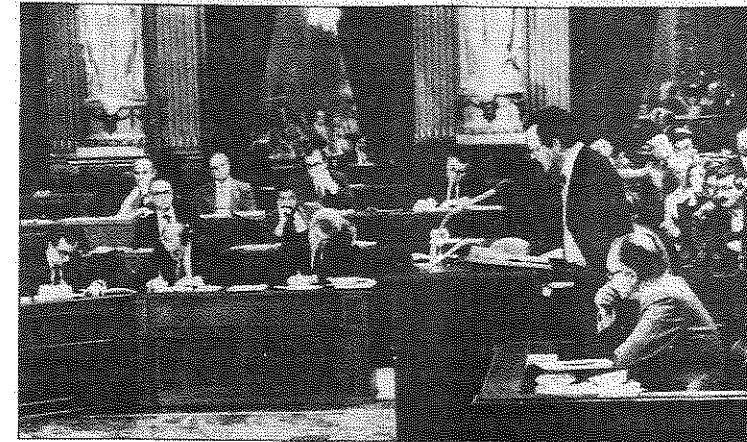
Pues bien, en un Estado plurinacional como el español, las características de nacionalidad quedan recogidas para las islas Baleares en un Estado, cuyos artículos 13 y 14 otorgan competencias exclusivas respecto a la protección y fomento de la cultura autóctona y respecto de la enseñanza de la lengua catalana, que es nuestra lengua propia.

Estas son, junto con nuestra especificidad lingüística, las materias cuya naturaleza exigía ya de por sí el uso de la vía del artículo 150 para poder ejercer la competencia de enseñanza; competencia que, lógicamente, debiera haber figurado en el Estatuto desde un principio.

Para ejercer el derecho de autogobierno, de acuerdo con los principios de la Constitución y de nuestro Estatuto, no sólo el Parlamento balear, sino, sobre todo, amplios sectores profesionales de las islas, reclamamos hoy la atención de SS. SS. y les pedimos que comprendan que un país secularmente vejado no se levanta sin el instrumento básico de la enseñanza; por eso aspiramos legítimamente a que estas competencias estén en manos de la Comunidad Autónoma. De esta forma, básicamente se podrá trabajar con garantías para la normalización cultural y lingüística de nuestra sociedad insular.

"Un país secularmente vejado no se levanta sin el instrumento básico de la enseñanza"

ELS PRESSUPOSTOS DEL DESENCÍS

El Parlament Balear en el moment d'una intervenció d'En Sebastià Serra.

Per a tots els ciutadans de les Illes que segueixen el curs dels esdeveniments polítics en el nostre país, de cada dia més les institucions autonòmiques ofereixen una imatge degradada, de corrupció i d'incompetència. Per al PSM-EN, i per a tots els que voldrien un veritable autogovern per a les illes, el desencís popular cap a l'Autonomia és molt preocupant. El descrèdit provocat per la política de la dreta en el poder afecta seriosament la consolidació d'uns mínims nivells d'autogovern per al nostre poble. Les institucions, lluny d'esser marcs d'exercici d'aquest autogovern, han estat copades per grups de pressió que les posen al servei d'interessos mesquins i provincians.

La responsabilitat del govern de Coalició Popular és molt gran: la corrupció, la ineficàcia, la manca d'un programa coherent i l'amiguisme han caracteritzat la seva gestió. En aquest sentit l'aparició d'un suposat regionalisme (Unió Mallorquina), no ha significat la introducció d'un element corrector de la política de la dreta, no ha introduït un sentit de moderació cap a un centrisme més progressista, no ha fet aparèixer propostes positives (en el terreny de la cultura, de la llengua, de la protecció del patrimoni natural i històric, etc.) i molt menys ha aportat un sentit de responsabilitat institucional.

El regionalisme d'Unió Mallorquina ha acabat atrinxerat dins el Consell Insular de Mallorca, donant el Govern als conservadors i deixant-los les mans lliures. Unió Mallorquina ha convertit el CIM en una arma electoral dedicada purament a potenciar els seus cànecs locals, en confrontació amb una acció paral·lela que du a terme el Govern conservador.

Les crisis de govern que hi ha hagut, com el tema del Pressupost per a 1986, més que expressar discrepàncies programàtiques o de fons, expressen aquesta dinàmica d'enfrontaments institucionals; la instrumentalització de les institucions (CIM i CA), convertides en eines electorals dels dos segments de la dreta local.

El panorama que això provoca és absurd: duplicació contínua d'institucions, descoordinació, enfrontaments entre institucions que en lloc d'oposar-se s'haurien de complementar, marginació dels pobles on no hi ha majories municipals properes als grups hegemònics dins el CIM o CA, absència absoluta d'una programació racional de la despesa pública que degenera en unes enormes quantitats usades arbitràriament amb la intenció de consolidar redutes municipals afins, etc.

Per això, quan es parla de les diferents postures front als Pressuposts Generals de la CA per a 1986, s'ha de distingir entre el que proposa l'oposi-

ció i el que proposà UM. Els nacionals (coincidint en això amb el PSOE) plantejarem una racionalització de la despesa pública a través de programes d'actuació concrets, controlats pel Parlament, i en conseqüència la reducció dràstica de les despeses discrecionals a lliure disposició del President i dels consellers, i això es traduí en: a) un rebuig global del projecte de Pressuposts, expressat en l'esmena de totalitat, i b) una anàlisi minuciosa dels pressuposts amb propostes alternatives presentades a través d'esmenes parcials. En canvi UM, no manifestà una discrepància programàtica amb CP (i no presentà esmena de totalitat) perquè en el fons compartia els mateixos criteris, però practica una política de pressió sobre el Govern en proposar la supressió del deute públic prescindint del fet de què qualsevol govern (i encara més si té una política progressista) està necessàriament abocat a acudir al deute públic per a dur endavant obres d'interès social i per a incentivar la dinàmica econòmica.

L'esmena d'UM, que anava acompanyada d'algunes dotzenes d'esmenes formals i ridícules, al final aconseguí el seu objectiu, i el Govern va cedir davant la pressió d'UM. Ara no sabem quina serà la labor de la comissió integrada per Coalició Popular i U.M., ni tan sols què estan discutint ja que l'única esmena real del partit de Jero ni Albertí consistia en la supressió del deute públic, i això és inacceptable per al funcionament de la institució autonòmica.

Seràn els ciutadans de les illes els que hauran de patir aquest partidisme estret, que d'altra banda contradiu tota la significació de l'Estatut d'Autonomia com a eina per fomentar el progrés socio-econòmic de les illes i la participació ciutadana en la vida cultural i política. Una vegada més l'objectiu és assegurar la preeminència electoral i realitzar una delimitació territorial i de les àrees d'influència. Els programes, el sentit institucional i la voluntat política de consolidar una autonomia real, són inexistents.

Per una proposta d'organització dels joves

Es un fet conegut que el PSM-EN, disposa d'un fort component jove, també ho és que ha estat capaç, històricament, d'entusiasmar als joves amb el seu projecte polític. De sempre els joves no només han participat en l'activitat política del partit sinó que han estat un element fonamental per comprendre els deu anys d'existència del PSM-EN. I aquesta és una herència a la qual no es pot renunciar, que s'ha de mantenir i potenciar.

Però no hi ha dubte que una de les necessitats més importants que té la societat mallorquina és la dinamització de l'associacionisme juvenil, peça bàsic per a forjar una futura societat civil vertebrada, creativa i solidària, si guí quin sigui el seu àmbit (cultural, social, polític...).

Però aquest no és, ni de molt, el principal argument que legitima la necessitat de l'organització juvenil, els més importants serien:

a) Que el fet de ser jove crea uns plantejaments conjunturals distints, sense qüestionar el substrat ideològic comú, perquè són distints les expectatives i les necessitats, l'ensenyament en seria un exemple clar, on no tenen perquè coincidir les actituds si s'és ensenyant o ensenyat.

b) Que hi ha problemàtiques que afecten prioritàriament als més joves: servei militar, objecció de consciència, atur juvenil, drogodependències, etc., que precisen d'una resposta apropiada i jove.

c) Que la consolidació dels ajuntaments democràtics, la creació de les institucions autonòmiques (?) i insulars, així com la constitució dels consells de joventut (municipals, insulars i de les illes) han provocat una nova dinàmica que pel que fa referència a la política juvenil, precisen d'una organització pròpia que generi una alterna jove, nacionalista i d'esquerra capaç d'aplicar-la a totes aquestes institucions.

Aquests elements, fins ara exposats, evidencien la necessitat de constituir un col·lectiu estructurat dels joves que estam al PSM-EN, autònom però no deslligat del comú camí de l'esquerra nacionalista, compromès amb el Partit, però no sotmès a la manipulació del repartiment de papers que evidencien algunes organitzacions polítiques juvenils i organitzat per no dependre del voluntarisme del secretari de joves de torn, sinó de la capacitat de feina de tot el grup.

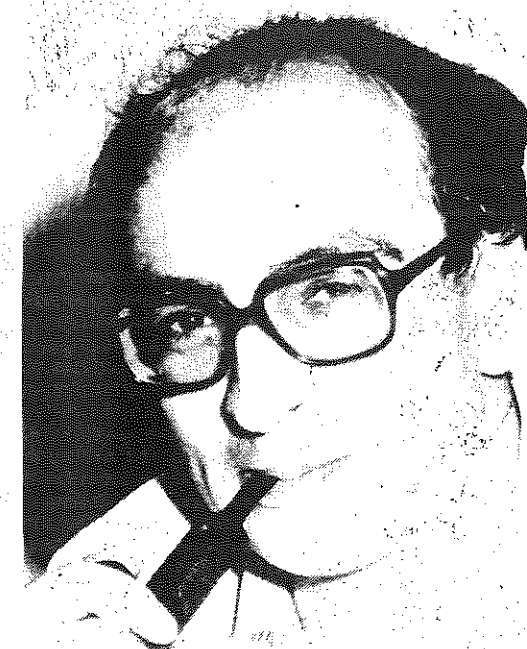
Bernat Aguiló Siquier
Secretari de joves del P.S.M.-E.N.

Para terminar, y solicitando el voto unánime de la Cámara, pediría también a SS. SS. un esfuerzo de imaginación para que vean cuánta razón asiste al pueblo de las islas Baleares para solicitar la restitución parte de su autogobierno a través de la proposición de ley a debate.

Si un extranjero hubiera invadido esta ciudad de Madrid, se hubiera mantenido en ella victoriosamente, hubiera abolido el sistema de autogobierno, hubiera impuesto su lengua a todos los ciudadanos y hubiera llevado hasta el extremo ese dominio, ¿qué sentirían SS. SS.? Y si tuvieran que solicitar de una Cámara allende los mares, tres siglos después, en modesta súplica y en un idioma que no era el suyo propio, ¿qué sentirían SS. SS.?

Espero que ahora entiendan cuánta razón nos asiste al pueblo de Baleares al venir aquí a defender una proposición de ley en el marco de la Constitución, y también entenderán cuánto nos irritan las pobres razones de Estado que puedan esgrimirse en su contra. No nos harán callar, y, si hoy perdemos, no duden de que mañana llegará el pleno autogobierno de mi país.

"Nosotros consideramos que de lo que se trata hoy es de un acto de restitución parcial de un autogobierno"

Damià Ferrà-Pong.

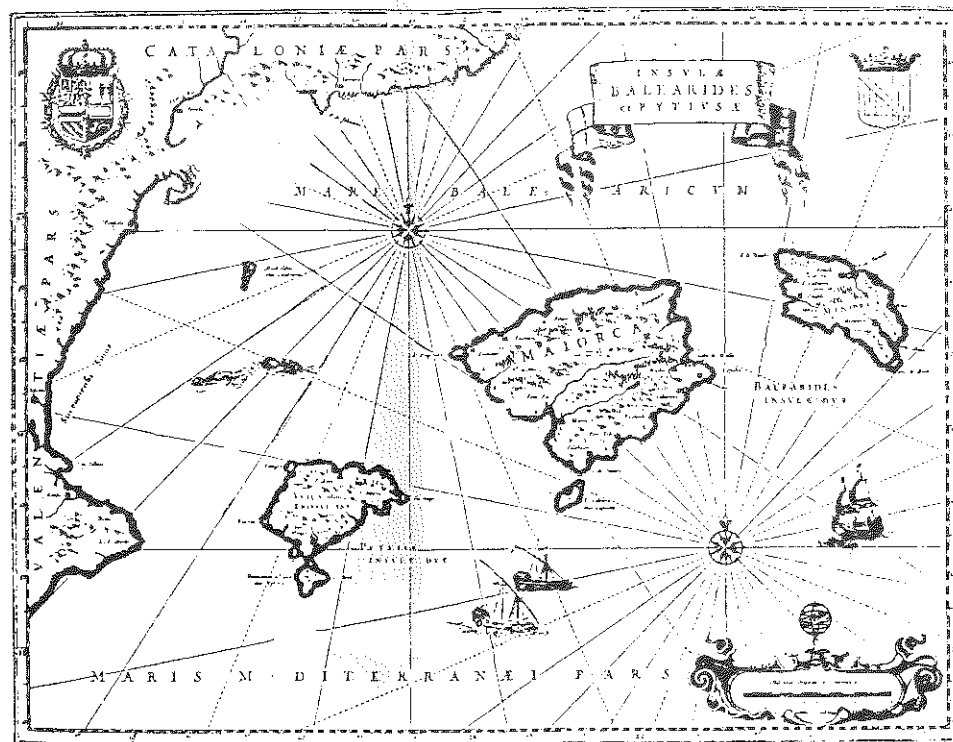
El señor DIPUTADO DEL PARLAMENTO BALEAR (Pons Pons): Señor Presidente, señoras y señores Diputados, en la intervención del portavoz del Grupo Socialista se han vertido ciertos conceptos con relación a la proposición de ley que nos ocupa, que nos han preocupado profundamente. Son conceptos que corresponden a una visión que consideramos absolutamente insostenible en el marco constitucional en que nos movemos.

En primer lugar, hemos visto que hay unos intereses de Estado, en contra de los que podría ir la aceleración de un determinado proceso autonómico como el de las islas Baleares, y que, por tanto, corresponde al Estado central velar por la estabilidad del sistema en general. Esta visión es absolutamente insostenible y consideramos que ofensiva para las autonomías. Las autonomías no son, desde nuestro punto de vista, ningún elemento marginal en el marco del ordenamiento jurídico del Estado de Derecho en que nos movemos. Las Autonomías no son han-tustanes sudáfricanos, sino que son la expresión de un Estado democrático de derecho y son Estado dentro de su propio territorio; son, a la vez, un Estado y parte del Estado español. Esto hay que tenerlo claro.

El Estado español no necesita de nadie que vele por su estabilidad desde el centralismo; el Estado se tiene que construir en toda la profundidad que la Constitución española contempla, y la Constitución española permite que las nacionalidades y regiones puedan acceder al autogobierno a través de sus Estatutos.

Las Islas Baleares, que tienen características de nacionalidad, como el Estatuto reconoce, tienen ya un cierto autogobierno, y no plantean nada más que completar lo que la Constitución española permite. Por tanto, no hay que invocar supuestos intereses generales para luchar contra lo que el pueblo de las islas Baleares —eso sí, con la oposición en el Parlamento de Baleares del Grupo Socialista— reclamó para sí. Reclamó que se le transfirieran cuantas competencias sean posibles en el marco de la Constitución española. Ciertamente el Estado podrá —como ha dicho el portavoz del Grupo Socialista— y deberá atender— creemos, en buena ética democrática— la voluntad mayoritaria expresada por el órgano legítimo de las islas Baleares, su expresión colectiva, que es el Parlamento. El Grupo Parlamentario Socialista votó en contra, pero la voluntad mayoritaria del Parlamento de Baleares fue inequívoca.

Por otra parte, desearía manifestar nuestra preocupación por cuanto en este debate el portavoz socialista ha insistido en una visión creemos totalmente equivocada sobre los planteamientos autonómicos en el momento en que una Comunidad, en este caso las islas Baleares, reclaman mayores cuotas de autogobierno. Aquí nadie viene a destruir el Estado ni a atacar nada, como he dicho

en mi exposición, incluso he tenido ocasión de enseñarles un documento gráfico, que es el Decreto de nueva planta, para que vean que el tema de la destrucción del autogobierno de Baleares no es una imagen retórica, sino que es un documento jurídico que está guardado en el Archivo Histórico del Reino de Mallorca. Por tanto, nosotros consideramos que de lo que se trata hoy es de un acto de restitución parcial de un autogobierno, dentro del marco jurídico que tenemos y debemos respetar, y deseamos que se mantenga y perdure. Aquí nadie viene a destruir, nadie viene a cometer actos provocativos contra el Estado de Derecho en que nos movemos, sino que venimos a ejercer un derecho democrático en representación —recuérdelo bien— de todo un pueblo, el pueblo de las islas Baleares. Por tanto, de desbarajuste, nada. Se trata de intentar obtener de esta Cámara el consentimiento para que el pueblo de las Islas Baleares obtenga el máximo autogobierno que la Constitución permite.

Las Islas Baleares se felicitan de las Comunidades Autónomas que han accedido al máximo autogobierno y nosotros, como nacionalistas de izquierdas, valoramos positivamente que en otras Comunidades lo que para nosotros es un deseo que alimenta una esperanza sea ya una realidad. Pero reclamamos para nosotros el pleno derecho al autogobierno. Esperamos que esta Cámara no nos lo niegue.

Finalmente, un breve comentario. La intervención del portavoz del Grupo Socialista se ha remitido a las declaraciones del hoy Ministro de Administración Territorial, don Félix Pons Izazábal, en el Parlamento Balear. Lo recuerdo muy bien, porque tuve ocasión de polemizar con él con bastante acritud en el Parlamento Balear, incluso se ha permitido reproducirlas, yo diría que de una manera literal. Ahora bien, cuando se habla de coherencia en materia de planteamientos autonómicos del Grupo Socialista o del PSOE no hay que invocar los planteamientos del día en que se celebró la sesión, el 29 de marzo de 1984, en el Parlamento de Baleares, porque entonces el PSOE ya había obtenido la mayoría absoluta en ambas Cámaras de las Cortes Generales; nos referimos a la coherencia antes de entrar en el poder absoluto en ambas Cámaras; nos referimos al cambio de actitud que se ha detectado en materia autonómica y en tantas otras.

Se ha dicho que el mapa autonómico está cerrado, y a nosotros nos preocupan los cerrojos; nos preocupan las actitudes cerradas, porque entendemos que a un pueblo, cuando manifiesta la voluntad de acceder a un autogobierno, no hay que alegarle, como he dicho antes, razones de Estado para cerrarle las puertas.

En cuanto a coherencia, yo agradecería —en esta Cámara voy a estar solamente unos minutos más— que no se invocara por quien no se debe invocar, porque hemos visto tal cantidad de cambios de actitud que si ustedes son coherentes se lo tendrán que preguntar a los saharauis expulsados del país como si fueran facinerosos. Muchas gracias. (Rumores y protestas.)

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA

El II Congrés Internacional de la Llengua Catalana és ja una realitat en marxa. Després d'una sèrie de presentacions rituals —totes fetes dins sa les plenes de gom a gom és arribada l'hora d'aconseguir que les activitats del Congrés connectin amb el conjunt majoritari de la societat i trascendeixin el reducte dels activistes de la normalització de la llengua i també les adhesions formals, i en massa ocasions del tot hipòcrites, dels polítics que ens governen. L'acte de presentació pública del Congrés i de constitució del Consell d'Entitats Promotores de les illes Balears, celebrat a Manacor el 2 de febrer, fou realment important i exitós. Al teatre manacorí hi hagué entusiasme, petriotisme, enfortiment de la voluntat dels assistents de treballar per la normalització de la llengua. Les paraules dels oradors —Joan Miralles, Isidor Marí, Josep Maria Llompart— foren lúcides i directes, plenes de força de la raó. Fou una crida a anar molt més enllà de la situació de conformisme i de paral·lisme actuals. I d'anar-hi aprofitant la plataforma de mobilització i conscienciació que pot ésser aquest II Congrés. És coltar la lletania dels noms de les dues-centes cinquanta entitats de les Balears que en aquell moment ja eren promotores del Congrés, resultava apassionant. ¿Per ventura haviem arribat ja al moment en què tota la societat il·lenca assumia el compromís de la defensa activa del seu idioma? Certament no. Hem d'evitar el perill de pensar que les adhesions són compromisos sincerament assumits. De la llarga llista de noms, hi havia el de moltes entitats i institucions que no fan gairebé res per a fer del tot normal l'ús del català a les Balears. Eren adhesions d'oportunisme, una formalitat més que accepten perquè no creuen que els obligui a massa coses concretes. Però, cal

aprofitar-se'n també d'aquestes actituds hipòcrites hi cal fer-ho exigint a cadascuna d'aquestes entitats i institucions que siguin conseqüents amb els compromisos que han assumit públicament a través de la seva adhesió al Congrés. L'avanç del procés de normalització lingüística exigeix saber aprofitar fins i tot aquelles adhesions que són insinceres.

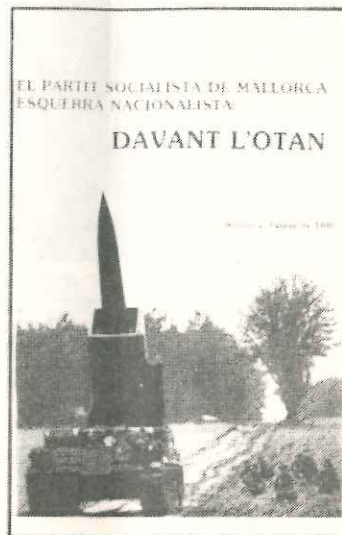
A l'acte de Manacor hi hagué certament algunes coses que resultaren irritants. Veure que els senyors Gabriel Cañellas i Antoni Cirerol presidien l'acte era una com una mala coça a l'os de la cama per a tots aquells lluitadors per la llengua que omplien el teatre. No podem oblidar que ells són part d'aquells grups de mallorquins que durant el franquisme renegaren de la llengua del seu país i que en l'actualitat són dos dels caps més visibles d'un partit polític que practica el castellanisme de sempre dissimulant-lo sota proclames dialectalistes. Sabem que d'aquests senyors —i és una paradoxa cruel que ells hagin obtingut l'adhesió electoral més majoritària—, no cal esperar-ne absolutament res. Però, si que se'n pot esperar molt dels activistes de la llengua, en constant creixement numèric, i de la joventut que ja creix sense els prejudicis lingüístics que condicionaren i condicionen les generacions majors. El II Congrés pot servir, ha de servir, per organitzar amb més eficàcia aquest moviment, ara com ara dispers, de persones que treballen sense escatimar esforços personals per retornar a l'idioma del país la posició que li pertoca. I evidentment, els nacionalistes hi hem de ser, a cada poble i a cada barri, a cada centre escolar i al carrer per fer possible que el II Congrés sigui un gran impacte que concenciï i mobilitzi la nostra societat.

Trobada de Regidors Nacionalistes d'Esquerra a Sineu

El passat dissabte dia 15 de febrer a la Casa de Cultura de Sineu, es reuniren els batlles de Montuïri, Selva i Sineu, i regidors d'Artà, Campanet, Llubí, Manacor, Sant Llorenç, Porreres, Sant Joan, Algaida, Inca i Sa Pobla. Els temes a tractar eren de màxima actualitat: la postura del PSM davant el proper referèndum de l'OTAN, el paper dels Ajuntaments en la lluita contra l'atur, el Reglament Orgànic Municipal, informació de la Coordinadora de Batlles i Regidors Nacionalistes, Independents i d'Esquerra dels Països Catalans i, per acabar, Bases per a una ponència de política municipal.

Els assistents, a més, signaren un comunicat d'adhesió al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, un altre d'adhesió a les reivindicacions de la Unió de Pagesos i una crida a la participació en el proper referèndum i a votar no.

Evidentment el tema de l'OTAN era el de més interès. Després d'una exposició de Mateu Morro i Damià Ferrà Ponç, que

presentaren el document d'ús intern que l'executiva del PSM ha elaborat, s'obrí un ample debat per a fixar la postura dels nacionalistes d'esquerra. Com a conclusions s'acordà que des dels Ajuntaments els nostres regidors proposaran el no a l'OTAN mitjançant mocions i debats públics, mobilitzant les nostres agrupacions, candidatures i simpatitzants com si es tractés d'una campanya d'eleccions municipals.

L'any vuitanta-dos (del corrent segle, és clar, que ben segur no és el vint com diuen i ens han fet creure) el Partit avui en el poder prometia, entre la llarga llista de promeses electoral(iste)s, la fiscalització, control i reducció progressiva del Joc. Promesa mala de complir vertaderament però, el cap i a la fi, promesa que significa compromís en dur a terme allò que es diu. Es cert que durant la dictadura franquista el Joc estava prohibit de dret però, de fet, la realitat era ben distinta fos per la corrupció de determinats funcionaris i forces responsables de la vigilància, fos per la divertidà habilitat mediterrània per fer nyfles a les lleis, fos per la droga secular del risc del salt entre riquesa i pobresa que captiva als pobles llatins (molt especialment els mallorquins) que a qualsevol cosa que un afirma amb certa afegeix "que t'hi poses de missions".

Però el PSOE va dir que acabaria amb el Joc i devia fer-ho. De tots és sabut (ja que tots ho patim) que el PSOE guanyà per majoria absoluta i "abrumadora" l'octubre de l'any i segle més amunt assenyalats. I que va fer el PSOE? Tan car casinos de "luco"? Fred!. ¿Incrementar els impostos sobre el Joc d'envit dels grans senyors? Ca barret! (perro sombrerito, com diuen en castellà). Tancar a la presó l'àrbitre del partit Barcelona-Madrid que provocà que la errada del dentista de la dona del professor de matemàtiques del fill d'Alfonso Guerra guanyàs un pollastre a la rifa de la botiga i, en conseqüència,

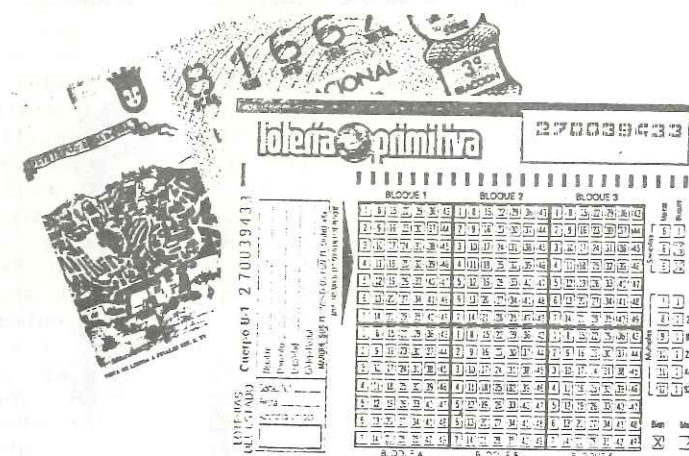
el darrer Consell de Ministres tengués una duració extraordinària? Tampoc.

Sopes!. Què punyetes va fer el PSOE? doncs, als pocs mesos de poder exercir el poder (i no hi ha redundància), centralitzà el cupó dels cecs de la ONCE a Madrid quan, fins aleshores s'havia anat celebrant per Comunitats i jugant sobre tres números. El sorteig es transformà, per una banda s'amplià ven els premis en xifres absolutes però, en contrapartida, l'esperança matemàtica era molt inferior i els percentatges relatius també molt inferiors. Però l'efectivisme del "milió de pessetes" rodó que s'ofereix diàriament provocà un augment insòlit tant pel que fa al nombre de jugadors com a les quantitats.

A continuació el PSOE patenta un nou invent americà: la QH. El seu instaurador, el senyor Mendoza, de professió milionari, viatger de iots, company de vacances del President González, i President del Real Madrid, cedeix "gratuïtament" la possibilitat de retransmetre cada diu menys per la primera cadena de TV tant les carreres com els resultats de les travesses. Fins i tot paga, "generosament" la realització d'un programa d'orientació als possibles jugadors. El resultat és clar: augmenta el nombre de jugadors i les quantitats.

Els sistemes anomenats "tradicionals" que representen especialment la travessa futbolística i la loteria setmanal, es veuen reforçats per una campanya en la pràctica totalitat dels mitjans de comunicació. Tot això

El lote del loto

ben adobat de sorteigs extraordinaris "Creu Roja", "Turisme", dia de la mare" amb fins suposadament benèfics que toquin el coret dels hipersensibles espectadors dels serials de moda.

I ara, el passat octubre, comença un nou invent: reinventar el passat. Qualque erudit historiador, rata d'arxius i biblioteques, va fer una troballa que l'ha d'immortalitzar: la loteria antiga. Ja va dir no sé qui que "la història no és un endemisme. Són els historiadors els endèmics". Doncs bé, el senyor Carlos III, abans de conyac fou rei, va anticipar-se al PSOE i feu jugar els seus súbdits. Ara, en versió modernitzada (ja és segur que el volen modernitzar a l'Estat Espanyol) s'ofereix la possibilitat de fer-nos rics amb cinc drets. I, per més llessus Nazarenus Rex ludeorum, l'anunci televisiu promouent els avantatges del "Loto" (es veu que aquest és el seu nom de guerra) el fa l'humorista Coll (el baixet que fa parella amb en Tip). Què no és còmic?.

No cal afegir que sociològicament està demostrat que els qui juguen a aquests jocs "d'estat" són les classes socials de l'escala mitja baixa que són els qui ofereixen uns ingressos mínims directes dels quaranta cinc per cent net de l'import de les quantitats jugades a l'Hisenda pública. Com sempre les classes treballadores són legalment expoliades dels mínims remanents de la lluita quotidiana en mantenir el seu baix, i minvant, poder adquisitiu.

Tampoc no cal afegir que les Illes Balears són, en xifres absolutes la sisena Comunitat en quantitat jugada i la segona en xifres relatives al nombre d'habitants. Aquestes xifres no són mai relacionades quan s'indica l'aportació de les Balears a l'Estat i les desproporcionades contrapartides des de l'Estat cap a la nostra Nació.

I finalment, és inútil afegir que les dones i els homes d'aquesta nació ni s'enteraran d'aquesta immoralitat. Que ens hi posam?.

Bartomeu Mestre

TALLER GRÀFIC
Ramon

balmes, 39 tel. 25 44 32 palma de mallorca

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA
MCMVI 86

El brams d'un pop en un garatge

Juan Soler i Antich

Què cony sot jo aquí, mumareta meva?. I no és que vulgui fer-ne un gra massa, però tampoc puc amagar que a l'hora de traspasar la partió d'aquesta possessió o trast -tant se val, ja que, ara per ara, tota propietat és sagrada- de "MALLORCA SOCIALISTA" em sent corprès per l'enutjosa sensació d'ha ver esclafat un ou amb el meu plebeu i furtiu trepig.

La veritat és que no sé ben bé què hauran vist en mi aquests deliciosos jovençans del PSM per a cedir-me tan amablement les planes d'aquesta revista. ¿Serà el regustet agredolç, sen se el perillós risc de la competència, de les mòmies polítiques, o bé l'encara més deliciós encís dels cadàvers literaris?. Deixeu-los estar. Ja diran "basta" quan es cansin dels meus estúpids soliloquis narcísistes o se'ls acabi la corda de suportar fàcils impertinències des de la meua còmoda posició de franc tirador. Independència intel·lectual a la qual no pens renunciar mai (que se n'assabentin els "companys" del PSOE, a veure si ara m'ofereixen un escó al Parlament).

El que és ben cert és que jo no sóc precisament, ni d'un bon tros, allò que se'n diu el prototipus d'un nacionalista mallorquí. Ni de català, ni d'espanyol, ni de res. I, tot sigui dit de passada, la feina seria meua si ara em veiés en l'obligació de definir-me ideològicament. Aneu a saber si tot se deu al fet inocultable d'haver canviat tantes vegades de camisa des de la meua més tendra infantesa.

O (ja se sap que tot és possible, fora d'una col·lateral perdua, com deia el rector a la criada) a una deficient iniciació patriòtica catalana, rebuda a les acaballes d'una immatura adolescència, sota el mestratge (qui ho havia de dir?) del bo d'En Pep Moll, quan jo i els meus companys encara entonàvem l'Oriamendi. I ell no havia caigut del cavall de Sant Jordi, camí de Damasc, convertint-se al redemptor credo internacionalista, de la mà d'un altre Pau (i una altra "Iglesias") en una única Alemanya, la Federal, la del Miracle (qui na altra podia ser?).

Si, em sent molt lluny de la dèria nacionalista. Però no passem l'arada davant del bou i, mentre la imminent "Conferència d'Homes i Dones d'Esquerra", sota l'habilitíssima mà conductora d'En Carles Navales, l'ex-Noi del Vidre, i amb l'angelical benedicció d'En Raimon Obiols, no ens il·lumini adequadament, intentaré desenredar la troca. Perquè l'embolic és monumental, i un vell idealista, escèptic i troinat com jo, atrapat al bellmig de les utopies alliberadores i els realismes prudents (ai, aquests sí que són salvadors!), acaba fet una olla de caragols.

Diguem-ho d'una vegada. Els estats em posen malalt. Tots els estats. Però uns més que els altres. Ara bé, tampoc és menys cert que ens quedem anys i panys de patir-ne i que això de l'internacionalisme proletari va per llarg. Més clar, encara; avui per avui, a les darreries d'aquest desconcertant segle XX, l'únic interna-

cionalisme "realment existent" que ha demostrat la seva aclaparadora eficàcia és el que encapçala el senyo Ronald Reagan.

Aleshores, inexorablement, no et queda altre remei que escollir i jo, endut per una incontenible onada nostàlgica, puny enlaire, llenç el crit: "Sa Calatrava!" Però l'oportuna veu de la raó -sempre hi ha una punyetera veu de la raó- em diu: "no diguis disbarats, ¿com podria sobreviure un estat tan petitó que, a tot estirar, les úniques forces armades que tendria serien un sereno i un guàrdia municipal?". "Home -dic jo- supòs que en cas d'emergència podríem comptar amb els soldats romans del Patronat Obrer, ja que per motius de veïnatge aquesta pia institució no s'hi podria negar". "Res, fora berbes!", em contesta la malèida veu.

Bé, el dilema està en triar entre l'Espanya Imperial de Don Felipe González (¿que no sabeu que ens ha donat parau la seva, tan ètica! que si ens quedem per sempre més dins l'OTAN, convertirà aquesta terrífica organització en una paradisiaca porciuncula i el Reagan en un poverello xotet de cordeta?) i la Mallorca nostra, moderadament laica, raonablement tradicional (en el camí, incert i cobejat, dels Països catalans).

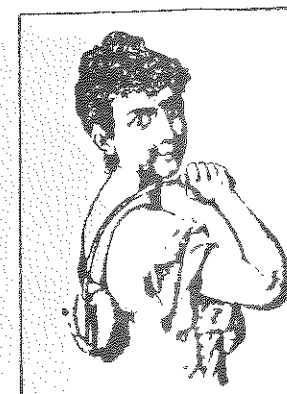
No res, els mals glops quan més aviat millor. Així que, acluc els ulls, arruf el nas i cap a fora s'ha dit:

"La balanguera, fila fila,

la balanguera filarà"

Què potser he esclafat un altre ou?.

Reflexions sobre cultura a Mallorca

La revista "Pòrtula" de Marratxí va publicar els mesos de febrer, març i abril de l'any passat tres articles, signats amb el pseudònim de "Carmina Burana", títols: "Entorn del repté de l'autonomia, la normalització lingüística i la posició central dels mitjans de comunicació". Els articles, molt suggerents, obtingueren els premis de l'Associació de la Premsa Forana en la seva segona convocatòria. La crítica i el debat sobre la nostra realitat cultural no manifesta massa vitalitat, per això aquests articles són importants, en tant que representen un qüestionament crític de les polítiques culturals que es duen a terme a Mallorca sobretot pel que fa als mitjans de comunicació.

La veu crítica de "Carmina Burana" sona solitària dins una mar de silencis. Sembla que les "repartidores" de sous, subvencions, càrrecs i altres beneficis, que són -malauradament- les nostres institucions, poden aconseguir acopar moltes boques. Encara ningú ha analitzat amb un mínim de rigor les gestions "institucionals" que des del Consell Interinsular al Govern Autònom han tingut cura de la política cultural a les illes. Sensacionals esgarradures, a freqüència del ridícul, han estat la nota predominant en la gestió d'una dreia que ha demostrat una profunda incapacitat de fer res seriós per la nostra cultura. No és possible parlar de "política cultu-

ral" a Mallorca, perquè aquesta no ha existit, en el seu lloc s'han imposat pràctiques d'improvisació, més que res de política d'imatge pública adreçada a obtenir rendibilitats electorals. S'han malversat els escassos recursos disponibles i no s'ha fet res per a treure el nostre país del subdesenvolupament crònic i el provincialisme cultural.

Qüestions fonamentals com la normalització lingüística, de la mà de persones que no hi creuen ni poc ni gens, han estat reduïdes a una comèdia burlesca. Mentre una política teatral, del llibre, de les biblioteques, de protecció del patrimoni artístic, dels mitjans de comunicació, etc., és totalment inexistent, Govern i Consell es manifesten generosos a distribuir subvencions, de manera desgavellada, sempre i quan la fotografia del president surti ben ressaltada als mitjans de comunicació.

Però el que més crida l'atenció en aquest context és el silenci, la manca de veus crítiques. Perquè encara que dels actuals i passats gestors

institucionals no en podem esperar més que el que han fet, sí que podem esperar que això seria analitzat, valorat i situat dins una crítica de conjunt que permetés objectivar l'abast destructor d'aquestes polítiques. Res d'això s'ha fet. Les veus crítiques han callat.

Potser que un anàlisi detinguda de les relacions entre el poder polític i els intel·lectuals ens donés qualche explicació per a entendre les causes reals de la desertió dels nostres intel·lectuals. El fet és que avui, els antics "enragés" i compromesos, han descobert que és molt més eficaç rebre subvencions, publicar llibres, aconseguir càrrecs més o menys ben retribuïts, o si més no tancar-se en el clos particular de l'erudició, que perdre "ses manades pes rostoi" amb difícils militàncies d'èxit improbable. Per a ells no ha sonat l'hora de preocupar-se pel futur de la nostra cultura ni de fer-se preguntes sobre què cal fer. Com deia en Miquel Barceló a "L'Avenç" saben molt bé què fer: fer carrera.

Mentrestant, entre una gestió cultural que té com a fita màxima la distribució de subvencions i la inhibició o indiferència de molts, la nostra cultura (i la nostra llengua en primerísim terme) retrocedeixen dia a dia. Tenim prou perspectiva històrica ja per a poder fer una valoració i cal fer-la, i cal dir les coses pel seu nom.

Antoni Suau

Actualitat de Gramsci

Tancat a la presó i en un estat de total prostració física, n'Antonio Gramsci, el fundador del PC d'Itàlia, va fer una labor de reflexió -concreta da en 34 quaderns, els "Quaderni del carcere"-, que afegida a la labor teòrica i política anterior a l'empresonament fa de Gramsci no just una de les més serioses aportacions al marxisme contemporani, sinó un dels millors exponents del pensament europeu.

Poc s'ho devia pensar això el fiscal feixista Michele Isgró quan va dir: "Hem d'impedir durant 20 anys que aquest cervell funcioni", abans que es condemnés Gramsci a 20 anys, 4 mesos i 5 dies de presó.

Als seus escrits Gramsci ultrapassa de molt els esquemes manyuclats de les diferents ortodòxies per a bastir un pensament propi, capaç de replantejar un munt de qüestions dins el terreny de la filosofia, de la crítica de la cultura i de la literatura, de la política i de la història. Tot i que els "Quaderni" constitueixen un text inacabat, notes sense elaborar, suggerències per a un desenvolupament posterior que Gramsci pensava fer en recórrer la llibertat (i que mai no pogué realitzar: morí el 25 d'abril de 1937 després d'onze anys de presó), contenen una aportació intel·lectual vivificada que ha d'esser considerada patrimoni comú del pensament socialista i progressista europeu.

La reflexió gramsciana es contraposa de tot en tot a una lectura embridadora del marxisme com a un pensament dogmàtic, alhora que rebutja les "vulgates" reductores del materialisme històric a un barroer economicisme. Bon coneixedor de la filosofia hegeliana, Gramsci reivindica el moment dialèctic del mètode de Marx i Engels, i això el mena a reconsiderar el paper i la funció del subjecte històric en la transformació de la societat. Per a Gramsci les societats humanes són quelcom més complex que un reflex mecànic de les bases econòmiques, i a la seva evolució hi contribueixen un caramull de mediacions: la ideologia, la política, la cultura... Per tant la història de la humanitat no està determinada mecànicament per una successió d'etapes (comunitat primitiva, esclavisme, feudalisme, capitalisme) que ha de con-

duir fatalment al socialisme. El subjecte històric és l'home concret, l'home històric real, vinculat a altres homes dins una societat de classes. Des d'aquest punt de mira el materialisme històric és un humanisme total, un humanisme historicista, un mètode per a entendre la realitat transformant-la.

En contra de l'escolàstica lliurada a la sacralització de les paraules i de les afirmacions concretes de Marx i Engels, Gramsci recupera el mètode dialèctic i es vincula a una tradició marxiana crítica i oberta dins la qual s'hi han situat homes com Labriola, Lukacs, Korsch, etc... podent així generar un pensament viu i enriquidor, no tant per les seves afirmacions concretes com per la seva metodologia d'anàlisi, que avui conserva plena ment tota la seva força.

Traduccions de Gramsci al català

Cultura i literatura (selecció de *Gli intellettuali, Letteratura e vita nazionale* i *Passato e presente*). Traducció i introducció de Jordi Solé-Tura.- Barcelona: Ed. 62, 1966.

El príncep modern (selecció de *Note sul Machiavelli* i *Passato e presente*). Traducció i introducció de Jordi Solé-Tura.- Barcelona: Ed. 62, 1968.

El materialisme històric i la filosofia de Croce. Traducció i edició a cura de Jordi Moners i Sinyol.- Barcelona: Ed. Laia, 1983.

Mateu Morro

I CONGRÉS DE L'ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA FORANA

Un dels fenòmens culturals i cívics més positius que s'han produït a Mallorca en els darrers deu anys ha estat l'aparició i consolidació de moltes publicacions periòdiques d'abast local o comarcal. Aquestes revistes -freqüentment sorgides de voluntarisme de sintereestat d'un petit grup de persones- realitzen una important tasca de dinamització cultural i són uns mitjans ben vàlids per a promoure la participació ciutadana en les qüestions diverses que afecten al poble. Es tracta d'una premsa arrelada en el seu entorn, que connecta amb les demandes informatives més primàries de la gent, que va formant amb la suma d'un número darrer l'altre un volum arxiu de dades sobre la història quotidiana del poble. Així mateix, un altre fet destacable d'aquesta premsa és l'ús que se'n fa de la llengua catalana com a vehicle de la informació. Més de la meitat són exclusivament en català i de les altres també n'hi ha un bon nombre que fan un ús parcial de la llengua de Mallorca. A tot això cal valorar-ho molt positivament, ja que és a través d'aquesta premsa com molts de mallorquins poden practicar la lectura en la seva llengua. En definitiva, realitzen una tasca eficaç de normalització lingüística i, a la vegada, d'informació cultural, ajudant a desvetllar en molts de casos la vertadera iden-

titat cultural dels mallorquins i a donar a conèixer la seva problemàtica.

Els dies 29 i 30 de novembre i el 1 de desembre les quaranta publicacions que formen l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca, celebren el seu primer Congrés a la muntanya de Randa. Hi foren presents diferents ponències, que tractaren de diverses qüestions pràctiques, i s'elegiren els membres de la nova Junta Directiva. Els integrants d'aquesta tenen la doble característica de la joventut i de pertànyer a pu-

blicacions que fan de l'ús de la llengua catalana la seva principal raó d'esser. No hi ha dubte que la força vital i la lleialtat al país són dos bons emblemes.

D'altra banda, el nombre de les publicacions d'aquest tipus -amb un tiratge global d'uns trenta mil exemplars mensuals- es va incrementant. Fa tot just un mes ha aparegut el número zero de "Sa Comuna" (Selva, Moscarí, Caimari i Biniamar). Constatar la vitalitat d'aquesta premsa forana ens convida a esser optimistes.

Punts de meditació

Componen aquest llibre una sèrie d'articles-treballs sis-, escrits per en Joan Fuster entre els anys 1979 i 1982. D'aquí el subtítol: Dubtes de la "transición". D'aquests articles, vint i tres foren publicats a "Serra d'or", dotze en el "Diario Valencia" i un a "Noticias al día". En el desembre del 1979, "Mallorca Socialista" publicà una entrevista a Joan Fuster (vegeu M.S. núm. 19, pàg. 7).

Fuster va tocar els diversos temes (pactisme estatut, Otan, dreta, nacionalisme...) que surten en els seus articles sense cap tipus d'ambigüitat. Les seves exposicions són prou clares i donen una sensació de seguretat al lector, en el sentit que hom capta fàcilment el missatge. J.F. va directament al bressó de la qüestió. Així quan, parla del pactisme diu: "Els innumerable pactes que registra la història dels catalans s'ha formalitzat després de molta sang escampada. Primer hi hagué una situació bèl·lica o una tibatant econòmica entre interessos oposats... No hem estat especialment pactistes, si no fou per obligació: l'obligació del vençut, que espera no ser-ho del tot, és el pacte".

En un article, l'"Operació Valencia", recull allò que va passar a València quan el cop d'és-

tat del 23 de febrer. Ja sabeu que el capità general Milans del Bosch hi decretà el toc de queda. Crec que va ser l'únic lloc de l'estat espanyol on sortiren els soldats al carrer. En aquest article, Fuster posa en dubte que Suárez ignorés allò que es tramava. També li retreu que no digués perquè dimitia i sols comunicas que se n'anava. Sense dir per què.

Es veu que Adolfo Suárez no era polític si ho mirem segons la definició que en fa Joan Fuster del ser polític: "Els polítics són uns individus que ho aguanten tot a condició de continuar en el càrrec o a l'expectativa del càrrec", o, qui sap si Suárez pensava en això de l'expectativa.

I allò que Fuster deia el febrer del 1981, ara ja s'ha fet realitat. En J.F. arran de la dimissió d'en Suárez digué: "...és igual que presidesca el govern de la Monarquia don Adolfo Suárez, o don Leopoldo Calvo Sotelo, i si em destrenyen gaire, don Fe-

lipe González, i fins i tot don Santiago Carrillo. Un de lluny, té la impressió que tots són uns i els mateixos". Ben cert que en J.F. pot mantenir aquelles mateixes paraules. Això sí!, sense el trosset: I si em destrenyen gaire.

A l'article "Tant si vols com si no vols", parlava d'un tema de ràbia sa actualitat: l'OTAN. Encara que l'escriptor es manifestava contrari a l'entrada de l'estat espanyol en l'OTAN, es mostrava escèptic al respecte. Parlava Fuster dels socialdemòcrates europeus i els qualificava d'otanistes. I si quan va escriure l'article -setembre 81- no qualificava d'otanistes els socialdemòcrates espanyols (recordeu l'eslogan: "de entrada no"), ara podem afirmar que són tan otanistes com els seus correligionaris europeus. Tot es capgirarà. Segur que la defensa de la permanència a l'OTAN per part del PSOE es basarà en: de sortida no. "El problema -diu Fuster- és que els partits socialdemòcrates espanyols pac-

ten i s'harmonitzen quotidianament amb els partits -o el partit- de la gran dreta, i, al final, el veïnat acabarà per no saber què volen els uns i que volen els altres, perquè tots semblen voler el mateix: a força de pactes, un té la impressió de retrobar-se amb el partido único".

En els seus articles, J.F. també recolleix els atemptats contra la seva integritat física. Com ja deveu saber, li varen fer uns explosius en el seu domicili particular. Era la matinada de l'onze de setembre del mil nou-cents vuitanta-u. Encara que no hi va haver desgràcies personals l'escriptor hi perdé valuosos llibres, papers i quadres. Tots sabem qui són els qui han atemptat contra el que Joan Fuster representa. Confirmant allò que deia al principi sobre la claredat en l'exposició dels temes, vegeu a continuació que diu J.F. sobre la dreta valenciana:

"... a banda de ser subnormal i tendencialment feixiste, mai no ha pogut sentir-se valenciana... La dreta valenciana és bàsicament visigòtica, i els seus elements més progressistes són dels qui enyoren el ¡vivan las caenas! ... L'Abril Martorell queda definit com el que és un valencià que s'autoodia com a valencià... M'han dit males llengües que l'Abril, en el testament, ja ha dictat normes perquè l'amortallen amb una bandera amb blau, amb molt de blau, i, si pot ser, tota de blau. I és lògic".

I res pus si en voleu més, us compreu el llibre.

Jaume Ordines i Llobera

Jornada Mundial de la Pau 1986

Justícia i Pau de Mallorca, com cada any, en la jornada del primer de gener, vol fer arribar a tots el lema que Joan Pau II ha triat per aquesta XIX Jornada Mundial de la Pau:

"LA PAU, UN VALOR SENSE FRONTERES"

afegint l'eslògan de "NORD-SUD, EST-OEST: UNA SOLA PAU".

Creim que el punt central del lema incideix d'una manera clara amb la injustícia que des de fa molts anys pateixen els pobles més nafrats per les lluites internes, promogudes per les grans potències que intenten dominar àrees que escapen a la seva influència (Liban, Irak, Nicaragua, Afganistan, Salvador, Colòmbia, Xile, Sudàfrica, etc.) que clamen per una Pau que els hi és negada.

Com podeu veure, per l'eslògan d'aquesta jornada, la Pau està agredida des dels quatre punts cardinals, des dels "quatre vents del món". Les injustes relacions Nord-Sud, on els països del Nord expolien i tenen com a esclaus als països del Sud, amb una situació infrahumana, degut a què els països industrialitzats i abocats a la boja cursa armamentística estan consumint les energies i recursos necessaris dels països del Sud. Punt central se gueix essent el desenvolupament integral de l'home i de les nacions.

En aquests darrers anys la problemàtica del desenvolupament ha sofert canvis i han sorgit noves qüestions. Ca-

lamitats naturals i tragèdies humanes -recordeu Etiòpia, Mèxic, Colòmbia- afecten avui dramàticament regions senceres de la terra.

I per si amb això no n'hi hagués prou, les relacions Est-Oest serveixen per justificar i per mantenir intoxicada a l'opinió pública amb un discurs de "bons i dolents", "d'amics i enemics", "d'atacs i de defenses", quan tota persona, sigui del bloc que sigui té un únic desig en el seu cor: viure en pau i germanor amb tots i cadascun dels homes de la terra, desitjant viure aquelles actituds que afavoreixen l'autèntic desenvolupament, com són la justícia i la pau, la solidaritat i la germanor universal, la col·laboració i el respecte mutu, la interdependència i l'autosuficiència econòmica.

Aquests objectius han de constituir, per a totes les nacions i per a cada persona, un imperatiu moral i una tasca concreta davant les incomprensions entre nacions i el desafiament representat per la cursa d'armaments.

Aquesta crida, clara i apremiant, ens interpel·la a tots: "LA PAU, UN VALOR SENSE FRONTERES DE NACIONS, RACES, POBLES, GRUPS I ASSOCIACIONS POLITIQUES, CULTURALS I ECONOMIQUES I PER DAMUNT EL NORD-SUD, EST-OEST, GRÀCIES A L'ESFORÇ DE JO, TU I D'AQUELL".

Justícia i Pau
Mallorca

LLUC

Revista mensual

SUMARI DEL NÚMERO DEL MES DE GENER

- *Editorial: Europa dels pobles i Europa dels estats.
- *Dossier Europa.
- *Crònica política de 1985.
- *Entrevista a Antoni Serra.
- *Miquel Barceló: Joc i foc.

I, a més, seccions d'Opinió, Cultura, Societat, Societat preturiística, Llibres, Creació,...

mallorca socialista

16 * 35 Juliol - Agost 1981 - 50 ptes.

mallorca socialista

MALLORQUINS DIGUEM

NO
A L'OTAN

PSM

ESQUERRA NACIONALISTA